

ĐẶNG TIÊN (Thái Nguyên)

CỔ
PHONG

TẬP THƠ

Tủ Sách T. Văn & Bạn Hữu
2024

Đặng Tiến (Thái
Nguyên). Nhà giáo đã
nghỉ hưu. Hiện sinh
sống ở Việt Nam

Sáng tạo văn chương nghệ thuật
Được hình dung như là...đồng gạch
Nghề thủ công gia truyền...
Ồ! Sáng tạo thật sướng như điên
Sản phẩm đều chặn chặn
Mười viên tác phẩm
Trăm viên
Ngàn viên
Vạn vạn viên
Làm nên những mùa gạch bội thu
Đều chắn chắn
Làm nên củ gạch lò hoang bỏ rìa
làng
Cho những chí phèo con những ất
giáp mít xoài ra đời rồi lớn lên
Đi muôn phương vẫn nhớ
Quy cổ hương
Rạch mặt ăn vạ
Lò gạch hoang
Thi phẩm thủ vĩ ngâm...

(Đặng Tiến TN - TẬP THI MÙA HÈ 2024)

IN TH

ĐẶNG TIẾN (Thái Nguyên)

CỔ PHONG

Tập thơ

Tủ sách T.Vấn & Bạn Hữu

2024

Trình bày: T.VẤN

Tranh Bìa: ĐẶNG VIỆT THÁI

©Tủ sách T.Vấn & Bạn Hữu

©Đặng Tiến (Thái Nguyên)

ĐẶNG TIẾN (Thái Nguyên)

CỔ PHONG

Tập thơ

MỤC LỤC

TỰA 001

**NGUYỄN HÀN CHUNG:
CỔ PHONG THỜI HIỆN ĐẠI**

**CỔ PHONG 008
ĐẶNG TIẾN (Thái Nguyên)**

**BẠT 152
NGUYỄN TẤN DŨNG:**

ĐÊM ĐẶNG DUNG ĐỌC THƠ ĐẶNG TIẾN

TỰA

Nguyễn Hàn Chung

CỔ PHONG THỜI HIỆN ĐẠI

*[Nhân đọc tập thơ CỔ PHONG của ĐẶNG TIẾN
(Thái Nguyên); Tủ sách T.Vấn & Bạn Hữu xuất bản
dạng Ebook]*

Cổ Phong như tên gọi là một tập thơ mà hầu như bất kỳ bài nào tác giả đều có một ngón đả đảo tùy theo giọng điệu cảm xúc lưỡi đao thơ mang nhiều sắc thái biểu cảm: Hiền hậu, dữ dội, thân thiện, nhã nhặn, buồn bã, cảm khái hay nghiêm trang ẩn mật lẫn cười cợt mỉa mai. Các thói tật mặt trái của các đối tượng được anh miêu tả từ hóm hỉnh đến đến khinh miệt. Tác giả không từ một ai từ đại quan đến bần dân từ các vị đạo cao đức trọng tới anh nhà văn quen chuyên bưng bô nịnh bợ đều được anh điếm huyệt bằng một chiêu thức có độ sát thương cao: Bóng gió hoặc sỗ sàng trong giọng điệu, anh không kèm ché được cảm xúc vừa phủ định vừa khẳng định tố cáo

cái thế giới trí thức vô học nhăng nhít, nhằm nhí nhiều lúc châm chích một cách cay độc nhưng ẩn sâu trong sự cay độc đó là sự đau đớn tận đáy lòng một người thầy giáo cầm bút trước nhố nhăng của thời đại, sự đảo lộn mọi giá trị thẩm mỹ và đạo lý. Đọc thơ anh nhiều lúc thấy sự diễu nhại không một chút từ nan những hủ hại của bọn đao bút lại anh lật mặt trái những giáo điều khô cứng được xã hội thừa nhận và tôn vinh nói như một câu tục ngữ phương Tây: *“Địa ngục được lát bằng những ý định thánh thiện”*.

Mở đầu tập thơ ngay từ trang đầu tiên anh không làm người đọc choáng ngợp như những bài trong tập mà nhẹ nhàng khinh khoái bằng một điệp cú *“Ta thấy lòng mình như cỏ tích”* lấy đi lấy lại nhắc đến những tình cảm với người thân thuộc: Mẹ, Bố, Hai chị song sinh, Anh trai chết trận... nhưng từ bài thơ thứ hai anh như Phù Đổng vươn vai đứng dậy mang sự nồng nhiệt của cái tôi đau xót phê phán, xía xói vào thơ:

“Trăm người một giọng. Giọng ngợi ca...” và *“Những người chép sử thì cũng thế/Ngòi bút tron như bôi mỡ vào/Những trang sử mượt mà như lụa /Ta thẳng địch thua rất tự hào”*. **(Tĩnh cờ đọc được trên facebook)**.

Sinh ra và lớn lên học hành đỗ đạt làm một giảng viên đại học Văn ở miền Bắc sau 1954 tới 60 tuổi

hưu anh mới biết tới nhà văn Nguyễn Đình Toàn của văn học miền Nam Việt Nam nhưng đã nặng lòng tri âm trong “**Khúc tiễn đưa**” bi thiết: “*Rừng xao xác thanh âm nhạc khúc/Những ai người góc biển chân mây/Tình cố nhân mang mang cố quốc/ Vạn dặm đường xa! Ai có hay*”.

Tuy nhiên những điều đó chỉ là cái tình riêng đối với gia đình và tác giả anh yêu thích, cái tôi muốn bộc tỏ của Cổ Phong bằng bạc theo nhiều chiều kích khác bởi tác phẩm đề cập tới các vấn nạn về xã hội, đạo đức, văn chương của một người trí thức thật sự nặng lòng với đất nước quê hương:

“*Đám nghệ sĩ văn nhân, một duộc Suốt một đời chỉ diễn! Ghê thay Nhân văn, tình nghĩa, miệng bôi mờ Thi ca nhạc họa rặt giả cây.*” (**Bi Ca**)

Anh có lối sáng tác tùy hứng dùng nhiều yếu tố ngôn ngữ phi chuẩn mực của ngôn ngữ toàn dân: Phương ngữ, tiếng lóng, khẩu ngữ thông tục đùa cợt, trào lộng, ngoa dụ nhằm đả phá các ý niệm ổn định về nghệ thuật, các giá trị thẩm mỹ truyền thống “*Những thơ đã in! Hào sảng lắm/Phơi phới ngôn từ!Giọng rền vang/Tự hào...Xung phong.../Thơ có thép Ngồi nghe./ Tôi thêm thấy nã lòng*”(Gìong Trâm)

hoặc:

*“Điều trá ngôn từ giọng lờ bịp/Đám ăn theo tán
thối bốc thơm/Đĩ bợn ngôn từ cung quảng
nhạc”*(**Cao nguyên đá**).

Anh đặt cho tiêu đề tập thơ này là **Cổ Phong**. Tôi nghĩ cần thêm ba chữ là “thời hiện đại” bởi tính đa dạng, đa giọng điệu cái mà cổ phong thơ Đường thi không mấy đặc dụng. Nghịch dị, phúng dụ, lạ hóa được anh sử dụng bằng bạc xen lẫn với khẩu ngữ trong sự miêu tả thực tại: *“Sợ luôn thi nhân cùng nghệ sĩ /Bấy lâu vẫn tưởng toàn tinh hoa/ Cứ như có phép màu cổ tích/ Miệng hùm nọc rắn. Ma. Nhiều ma..”*(**Nỗi sợ hãi miên trường**) *Nỗi lầu khóc ông toàn...đặc sản,/Một tí uyên thâm trong cổ thư/Một tẹo đong đưa mùi lãng mạn/ Sến súa cải lương có vẻ thừa./Nỗi lầu khóc ông nấu rất vội”*(**Nhớ Nguyễn Du, Buồn**).

Trong **Cổ Phong** đầy rẫy hoài nghi những mặt đen tối tởm lợm bị bịt lại giấu kín trong tâm hồn con người:

“Đội ngũ trí nịnh điệp điệp trùng trùng

Đỏng tai nghe và lim dim mắt rắn

Hóng từ xa đón ý các bề trên

Nguyễn phân nô tài mặc ai chửi mắng

Cuộc nhân sinh sáng mưa chiều lại nắng

*Trí nịnh xoay xoay xoay. Đón gió trở cờ”(Trí nịnh-
Một diễn giải)*

*“Đủ giọng yến oanh...Nhật. Nhật toẹt Cái giọng
nâng bi. Giọng đả bôi... Nào là "tuyệt vời", nào
"sâu sắc", "Nhân văn" "viễn kiến" lẫn "tinh tường".
Nào là "rất tuyệt" , nào "thức tỉnh", "Tán thành",
"đồng ý" trộn "yêu thương”(Xâm thi)*

*Anh bày tỏ sự khinh miệt không cần giấu diếm
“Đọc! Ta thấy hấn nhật chuyên nghiệp Ngôn từ sáo
rỗng. Tír cũ mèm Tài của hấn tí hồ quấy loãng/
Bươm bươm chuôn chuôn bay loãng ngoãng.”(Chân
dung một nhà thơ chuyên nghiệp)*

Trên đây là một số ít những bài thơ ta có thể gọi nôm
na là Phản biện chi ca tuy vậy ta cũng cảm nhận có
một Đặng Tiến khác trong những bài thơ cảm khái
với phong cách trang trọng dịu dàng tràn đầy thương
cảm:

“Qua Khánh Khê lần nào cũng vậy!

Ba tuần nhang tưởng nhớ đồng bào

Đã chết thảm - Tháng Hai năm ấy

Nhìn sông trôi lòng dạ nôn nao!

Thêm một tuần nhang bên bờ nước

Cho ma khách lần quét đầu đây”

nhưng không thể tha thứ cho bọn xâm lược anh hăng giọng: “*Hỡi hồn ma! Tha phương! Lạnh cóng... Về Bắc phương! Biến khỏi xứ này!*” (**Qua Khánh Khê**). Con người đã sự quân thảo tung bùng bùng dung trầm mặc u ần:

“Cuối đông. Chiều muộn. Trời tê tái!

Nghiêng bình rót! Tự nhóm cuộc chơi!

Không hoa viên cũng không trăng sáng

Cũng không có bóng để ta mời

Hoàng hôn buông. Xám màu phủ khắp

Rụng rơi! Thôi cũng lẽ thường tình

Cũng đành vậy! Cũng đành là vậy

Giọng trầm. Ngâm. Khúc lụy ba sinh..” (**Giọng trầm**).

Tôi kết bài viết này bằng một nhận định của nhà thơ Nguyễn Đức Tùng về một tập tuyển 100 chân dung thơ của nhiều tác giả cổ kim nhưng có độ khái quát cao hành trạng thơ của **Đặng Tiến** – một kỳ sĩ trong tập thơ **Cổ Phong** thời hiện đại này và mời quý bạn

thực sự chiêm nghiệm sự đời cùng tác giả qua 135 trang thơ giản dị chân chất mà hàm súc dư ba, từng bài thơ đều có tính độc lập nội tại, một giọng thơ sống động thật sự riêng biệt mang sắc thái cá nhân khó trộn lẫn vào ai:

*“Có một nỗi sầu muộn trong chất giọng hài hước,
một tổn thương giữa những lời mô tả khách quan,
hoài vọng sâu xa của một trí thức nặng lòng với
thời thế, trong những bài thơ này”.*

Nguyễn Hàn Chung

Autumn Meadow

Houston TX U.S.A

July 28.2024

THƠ

[Như một xác tín!]

Sờ mạc phím cùi bắp một chiếc
Bàn phím ảo thời tê lê bốc
Tự do Ta. Tự do Bạn. Tự do...
Nhanh hơn não, ngón tay lướt lướt.

Nhặng nhít ngôn từ bung bung nổ
Cuộc "thôi", "xao" đã cũ cũ mềm
Thời thánh thư mốc xì chết tiệt
Sùng bái thơ! Chỉ có bọn điên.

Thơ! Với ta, cuộc chơi, chỉ vậy
Mở miệng nói to cho vọng vang
Nhưng gì ta biết và ta nghĩ
Nhân sinh đặt bầy bao ngổn ngang.

Ngổn ngang nhân sinh bao bầy đặt,
Mặc ai than, ai khóc...Mặc ai
Ung dung lướt phím màn hình ảo
Thơ cúng phây! Theo mạng...lên giờ!

Lên giờ! Gặp đám mây phiêu bạt
Gặp cuồng phong. Một trận cuốn bay
Gặp ánh dương sáng bùng chiếu rọi
Gặp đàn chim hướng phía chân trời!

Phía chân trời! Thênh thang rộng mở
Thơ gặp người! Thêm bạn...Tung bung
Thế giới ảo! Hóa ra rất thực
Thơ - cuộc chơi! Ồ! Thiệt lạ lùng.

Sờ mạc phôn! Phím ảo! Phím ảo!
Ba nốt nhạc! Thơ tỉnh. Thơ say
Tạ ơn giờ! Óc chưa hóa đá
Mở miệng thôi!
Thành một khúc này!

TA THẤY LÒNG MÌNH NHƯ CỎ TÍCH...

Ta thấy lòng mình như cỏ tích
Sáng đầu hè bắt chợt nắng lên
Trời xanh. Xanh quá. Xanh như mắt
Nắng trong veo. Nắng quá hồn nhiên

Ta thấy lòng mình như cỏ tích
Bỗng dừng lại nhớ bát canh cua
Cà muối ròn mặn tê đầu lưỡi
Bóng ai như bóng mẹ hiện về...

Ta thấy lòng mình như cỏ tích
Nắng ong ong vàng khắp cánh đồng
Lung trâu ta cười tóc cháy nắng
Bỏ tìm ta. Vội vã đi tìm...

Nhân sinh vùn vụt trôi nhanh quá
Ta như sống lại những ngày xưa
Cái ngày xưa song thân còn tại thế
Ta hồn nhiên và trong sáng như thơ

Ta thấy lòng mình như cỏ tích
Thèm vô cùng những ngày xưa ngày xưa
Mỗi ban mai đáng bố ngồi bên khay trà nhỏ
Lửa chập chờn như thực như mơ

Ta thấy lòng mình như cỏ tích
Bỗng sáng nay nghe rõ tiếng mẹ ta
Hình như rầy la... tiếng mờ tiếng tỏ
Giọng vẫn trong in hết ngày xưa

Ta thấy lòng mình như cỏ tích
Hiện về sáng nay thức ngủ chập chờn
Hai chị song sinh đã mất từ tấm bé
Cả anh trai chết trận mãi phương nam

Chị gái ta tươi như hoa không nói
Anh trai làm ngựa cưỡi nhong nhong
Tình máu thịt khiến ta âm thầm khóc
Kí ức thắm sâu một vệt sao băng

Ta thấy lòng mình như cỏ tích
Sáng hôm nay. Bất chợt sáng hôm nay
Thời gian không mất. Không thể mất
Như một làn hương, như một áng mây bay!

TÌNH CỜ ĐỌC ĐƯỢC TRÊN FACEBOOK

[Tặng Phan Thúy Hà]

Tình cờ đọc được trên Facebook
Một đoạn phỏng vấn...của bạn tôi
Về chuyện mấy chục năm về trước
Trận chiến chuyển rung. Chết vạn người...

Ngày bé được học trong giờ sử
Quân ta đại thắng... Nở muôn hoa
Tài trí anh minh tinh thần Việt
Lấy yếu đánh mạnh, ít địch nhiều...

Đâu ngờ sự thật không như thế
Một cú điềm thoi chết vạn người
Những trận mưa, thần sầu quỷ khốc
Thân xác người nát bấy tả tôi...

Trận đánh kinh thiên và động địa
Trận đánh ma quỷ cũng hãi hùng
Trời ơi! Thế còn người tham dự?
Những người sống sót...vô tri chẳng?

Bao nhiêu năm hầu như họ chỉ
Trăm người một giọng. Giọng ngợi ca
Tài thao lược của những vị tướng
Và tin chiến thắng nở như hoa...

Những người chép sử thì cũng thế
Ngòi bút trơn như bôi mỡ vào
Những trang sử mượt mà như lụa
Ta thắng địch thua rất tự hào

Những nhà thơ hầu như cũng thế
Véo von réo rắt những tu từ
Bóng bầy hoa hòe cùng hoa sói
Sự thật khốc tàn đã bị che...

Bạn tôi. Thân nữ nhi...yếu đuối
Một mình, lặng lẽ lội ngược dòng
Tìm đến muôn vàn những mảnh vỡ
Tưởng chừng như đã bị lãng quên

Những mảnh vỡ phận người nhỏ bé
Người ta khinh khỉnh bảo vô danh!
Người ta gộp chung vào một khối
Lịch sử bên rìa. Thật đảo điên...

Bạn tôi thường lắng nghe họ kể
Tìm đọc những gì họ viết ra
Những trang thư những trang nhật kí
Dấu ấn thời gian đã nhạt nhòa...

Bạn gom tất cả. In thành sách
Đọc lại trời ơi thật kinh hoàng
Bạn bảo rằng đã hết nước mắt
Nhiều tháng liền mất ngủ triền miên...

Lịch sử bên lề đã sống lại
Máu thịt con người đâu dễ tan
Một vạn người chết một cứ điểm
Sao ta lại cứ ca. Ca vang?

THƠ TẾT

[Phát triển ý kiến của Trần Thanh Cảnh]

Mỗi năm hoa đào nở tõe lõe
Báo Tết rộn ràng tung bung khoe
Thực chỉ là dịp đăng quảng cáo
Để kiếm tiền thôi nhè nhè nhe.

Tặng trang, tặng số cần có chữ
Cần tranh cần ảnh cần nhiều thứ
Lá cải lá ngón hay lá gôi
Để lấp cho đầy... Thế, thế thôi

Báo Tết cũng như là hài tết
Cũng như phim cũng như truyền hình
Cơm chúa cho ăn thì phải ấy
Àm bà lẳng linh ta linh tinh

Báo Tết vì thế và vì vậy
Cần cần thơ ca lấp lấp vào
Cho đầy trang như mâm đủ món
Cần gì thi bá với thi hào...

Bởi vì món này hơi bị sẵn
Nhà thơ đông nghịt tựa quân Nguyên
Hầu hết ngoan hiền và dễ bảo
Lại thích khoe danh lại thích tiền

Nhà thơ xứ mình khéo vẹt vờ
Lại có biệt tài là nhai lại
Chuyện cũ ngàn năm mốc mốc meo
U u mê mê cứ tưởng mới

Họ ham danh xưng là trí thức
Nhưng từ bản chất lại hèn hèn
Cho nên né tránh tất tần tật
Những chuyện nóng bỏng và rồi ren

Vì thế thơ phần nhiều nhạt toẹt
Tun ngùn vài câu ý nông choèn
Giả đò tình tứ vờ văn vẹt
Đôi khi đóng kịch một tẹo điên

Đọc thơ báo Tết mà buồn nẫu
Hình như tác giả mắt bị mù
Hình như chân què và tai điếc
Hình như lại bị ngộ u ơ

Thơ ca xa cách với sự đời
Dân tình dân cảnh cực quá trời
Đất nước quê hương buồn nẫu ruột
Nhà thơ ở đâu? Nhà thơ ơi?!

Cả triệu người dân chạy thực mạng
Ngày Hoàng Sa bị cướp năm nào
Đồ nát ngành Y ngành Giáo dục
Nhà thơ ơi! Nhà thơ tào lao

Buồn nẫu thơ ca nhạt toẹt thơ
Đặng đầy báo tết ma nào đọc
Rồi thì đồng nát lại bán cân
Ú ớ thơ cùng thơ ngu ngơ.

BÀI THƠ CHƯA TÊN GỌI

Nơi sinh ra. Ta không được chọn,
Cả quê nhà và cả tổ quốc.
Chỉ có trời biết và đất biết,
Định mệnh ngặt nghèo ta chấp nhận.

Tổ quốc quê nhà hai trong một,
Ta, một chấm nhỏ xíu vô danh.
Thủa gió bụi! Chiến tranh tàn khốc,
Phận người như chiếc lá lìa cành.

Giã biệt quê khi còn xanh tóc,
Đất phương Nam mấy độ nhọc nhằn.
Đã nở hoa! Mùa đầu hi vọng!
Tình quê hương đất mới nảy mầm.

Một lần nữa đạn cây bom xé
Khát máu người quái vẩy lộ hình.
Làm trai! Thời loạn phải cầm súng!
Dầu tan thân ở chốn sa trường!

Tay cầm súng và tay cầm bút,
Thơ tặng em. Thơ khóc phận người.
Xót quê hương! Ngân thành tiếng hát,
Du ca. Du ca. Âm tình đời...

Bãi biển nướng dâu. Thêm lần nữa!
Bình địa ba đào. Cát bụi bay!
Anh em bầu bạn... Cây bật rể,
Mười phương li tán! Nào ai hay...

Một lần. Lại thêm một lần nữa
Ra đi! Nhất quyết phải ra đi!
Chân trời nao! Chưa cần phải biết!
Đất cũ! Đành lòng cuộc biệt li.

Chân trời mới. Những chân trời mới
Thiên đường? Không phải. Nhưng - cho - ta
Đầu ngẩng cao và chân đứng thẳng
Trầm luân cố sự lui dần xa.

Năm tháng trôi. Ngày xưa sống lại,
Ôn trời! Bằng hữu lại tìm nhau.
Đáy biển mò kim rồi cũng thấy,
Một thửa ngày xưa. Lúc bạc đầu.

Trái bao giông gió! Trời dịu lắng,
Thăm thẳm xanh trắng xóa màu mây.
Sông xuân nước vỗ bờ ấm áp,
Hoàng hôn loang loáng bóng cỏ cây.

KHAI BÚT

[Đề tặng thi huynh Nguyễn Đức Tùng và Nguyễn Minh Nữ]

Ta về. Một lần. Nơi có quận,
Để ngắm hoa đã nở chờ ta
Cố hương...cố quốc vơi vợi nhớ
Buồn dâng đầy mắt người phương xa.

Ra đi mang theo nỗi muộn phiền
Dằng dặc mây trôi trời viễn xứ
Hoàng hôn đỏ bóng cánh chim nghiêng
Cố hương, tuổi ngọc đáy sông chìm.

Cố hương ta đâu có quyền chọn
Ta đành dứt áo một lần đi
Là đi biệt biệt không trở lại
Tâm tưởng hằng đêm. Ta trở về...

Nơi ta đến thoát đâu đất khách
Là nơi con cháu được sinh ra
Cố hương bỗng một mình ta có
Ta bỗng dung thành kẻ lạ xa.

Những gì ta có là nỗi nhớ
Con cháu thoảng nghe ngơ ngác cười
Ngụ ngôn cổ tích chi chi đó
Vi vu gió thổi phía chân trời.

Bạn cũ voi dần theo năm tháng
Mẹ cha - di ảnh mấy khuôn hình
Biết bao di bút cùng lưu bút
Những trang xưa mờ như thời gian.

Chiều nay cuối năm ta trở lại
Dầu là tâm tưởng cùng cố hương
Giật mình như có tiếng ai gọi
Cố hương thấp thoáng bóng cố nhân.

Cố nhân người cũ là ai vậy?
Một nàng tóc biếc mắt xoe tròn?
Bà cụ lưng còng nơi quán dốc?
Hay chiếc thuyền mờ ảo trong sương?

Cố nhân người cũ là ai vậy?
Có thể chính ta ngày thiếu thời
Ngượng ngùng được mặc tấm áo mới
Cứ muốn chạy sang hàng xóm chơi.

Chân trời xưa cũ. Không về được
Thong thả ta mở những trang thơ
Cảm ơn trời đất. Ta còn trí
Chữ nghĩa hiện hình chuyện ngày xưa.

KHÚC TIẾN ĐƯA

[Ngoài 60 tuổi, tôi mới được đọc được nghe Nguyễn Đình Toàn. Rất muộn! Nghe tin ông qua đời, viết ít dòng tiễn biệt!]

Những chiếc lá cuối cùng thu muộn
Rơi! Rơi! Những giọt buồn về đất
Chậm chậm đông về vi vút gió
Xót thương những sợi nắng còn vương.

Rừng xao xác thanh âm nhạc khúc
Những ai người góc biển chân mây
Tình cô nhân mang mang cố quốc
Vạn dặm đường xa! Ai có hay?

Hà thành xứ! Một lần xa mãi!
Đất phương Nam! Thêm một lần đi!
Đêm vọng tưởng tiếng đàn rơi lệ
Thái Bình Dương sóng vỗ biệt li.

Những hạt mầm thi ca sẽ mọc
Nơi lòng người mỗi độ xuân sang
Rừng thay lá đất thêm màu mỡ
Giấc miên trường! Như sách sang trang!

Nhắm mắt xuôi tay yên lòng nhé!
Đang đợi anh! Một thửa bạn bầu
Đợi anh! Những vòng tay rộng mở
Nơi trời xa hội ngộ! Trời xa...

HÀNH GIẢ CHI CA

[Học theo Liêu Thái bạn ta]

Ta đi! Một mình trên đường lớn!
Không xe máy lạnh chẳng lọng che
Không tụng niệm loa vang dậy đất
Không hoa không cờ. Không có gì...

Không đệ tử kẻ hầu người hạ,
Không chùa chiền, thiền viện cũng không
Không giao giảng càng không báng bỏ
Ai khen ai chê cũng mặc lòng.

Trời đất làm nhà, ăn một bữa
Cỏ vuông làm chiếu, nước một chai
Bát khát thực lỏi nồi cơm điện
Chấp vải trăm nơi, áo khoác người.

Không nhận làm thầy! Ai theo, mặc
Ai bỏ không theo, cũng vậy thôi
Dặm dài, cứ đầu trần chân đất
Cứ đi. Đi mãi. Sẽ đến nơi...

Phật dạy "Hạnh đầu đà" tu tập
Hành giả, một đời nguyện noi theo
Cõi ta bà bao nhiêu phiền lụy
Phát Tâm ta không bước chân vào...

Giữa thời buổi ma tăng lúc nhúc
Chùa lớn tượng to mọc mọc đầy
Buôn thần bán thánh chùa như chợ
Tăng đoàn béo tốt mặt hây hây.

Bách tính bến mê! Nô nức đến
Lễ lạt tung bùng! Mút mút mùa
Hương đăng quả thực chay cùng mặn
Cúng dường tấp nập. Mắt đong đưa...

Thôi đành chấp nhận. Thôi đành vạy
Hành giả một ta! Chỉ một thôi!
Đường ta chọn, ta đi sẽ đến
Thảnh thơi! Gió cuốn cùng mây trôi.

Đêm nay! Công nghĩa trang ngủ tạm
Vạn vạn hôn làm bạn vui chung
Đêm mai! Một mái hiên nào đó
Cõi tạm. Hề chi phải bạn lòng.

Hành giả! Hề! Ta ngâm một khúc!
Ta vui! Trời đất cũng ngất ngây
Phật là ta và ta là Phật!
Nhất tâm! Kìa ánh chớp! Sao bay.

CỨ NHƯ PHÉP THỬ*[Một quan sát trung tính!]*

Cứ như từ trời cao rớt xuống
 Tựa như từ đất dày mọc lên
 Hoặc tự biển xa thuyền ghé bến
 Phép lạ! Cứ như lần đầu tiên.

Đầu trần, chân đất, áo chắp mảnh
 Lõi nôi com điện ôm trong tay
 Bộ hành một mình, đi mãi miết
 Thật là chuyện lạ ở xứ này!

Như tiếng sấm giữa trưa xé toạc
 Giật gột ta bà xứ ngủ vùi
 Người người lên tiếng! Đua tranh biện!
 Cơ chừng đến khản giọng, đứt hơi.

Chúng dân xuống đường như...trầy hội!
 Chụp ảnh, ghi hình và lai trym
 Không ít người bám theo hành giả
 Dập đầu đánh lễ! Thực lòng tin...

Thực lòng tin, thánh nhân được gặp
 Chút lộc roi mong được nhận về
 Cúng dường lòng thành dù lễ bạc
 Chúng dân nghèo. Vạy thôi! Là mê...

Văn nhân, nghệ sĩ...nhà tạo mốt
Ngôn từ suối chảy bỗng khơi thông
Trượng đờc tạc! Chao ôi là đẹp
Tranh, ảnh...Đẹp. Đẹp đến ngỡ ngàng...

Bộ sưu tập thời trang chấp mảnh
Cực đỉnh phối màu...Ngắt, ngắt ngây
Nam thanh nữ tú tự tin lắm
Khoác lên, hoan hỉ cả đêm ngày...

Những nhà thông thái bình tĩnh giảng
Phật pháp cao siêu vạn nẻo tu
Hạnh đầu đà! Là lối khó nhất
Chỉ những ai uy dũng có thừa!

Kiếp nạn miên miên dám đối mặt!
Tỉ như vàng qua lửa. Xá gì
Lại như cây cứng. Trước giông bão!
Tây sạch sành sanh Tham Sân Si!

Nhân đà, làm hiện hình muôn mặt
Những ma tăng khắp khắp xứ này
Bầy đủ trò khiến người mê lú
Cốt tui tham tiền ních. Ních đầy...

Giật mình, giáo hội công văn thảo
Câu chữ hàng hàng, lộ tà tâm
Giọng dọa nạt cứ như bố tướng
"Phô bố mách mẹ" - rõ bài quen!

Có quý thầy danh vang bốn cõi!
Đặng đàn, cố giữ giọng từ bi
Sân hận ứ đầy vọt ra miệng
Thành lời độc địa, nặng như chì.

Bỗng dựng con trai một ông lớn
Lên mạng tung tửng hỏi ba câu
Giời ạ! Bấy lâu tưởng thông thái
Hóa ra giống tôm cút lộn đầu.

Truyền thông "lề phải"...Vụ này được!
Có lí, có tình thật đáng khen
Có tòa báo xem chừng cấp tiến!
Hòa cùng "lề trái" cũng đáng tin.

Cứ như từ trời cao...rơi xuống!
Không lung linh huyền thoại phép màu
Không trầm bổng, nhê nha, chuông mõ
Giữa nhân gian, tu, vô sở cầu!

Thời mạt pháp! Kêu hoài, mõi miệng
Bến lú, bờ mê thật hãi hùng
Tưởng chừng bền vững như bàn thạch
Bất ngờ hành giả! Bỗng nổ tung

Trắng đen, chân ngụy hiện hình rõ
"Khẩu Phật tâm xà", lộ. Lộ ra
Cứ như phép thử buộc ta chọn
Đường ngay hay là lối quỷ ma.

Bật cười! Bỗng thương bọn mập ú...
Mỏ nhọn lưỡi dài miệng đong đưa
Từ - nay - bẻ - mắt - nòi - com - điện!
Nhân quả là đây. Hỏi, biết chưa?

NHỚ ĐẶNG DUNG

[Thế sự du du nại lão hà...]

Thế sự hản nhiên như chi rồi
Thiên nan vạn nan gỡ không ra
Nghẹn giọng ngâm khúc anh hùng tận
Kiếm gãy, gươm cùn! Ai oán ca!

Bạc đầu! Tiếc nhớ thừa trai trẻ
Những mái mê khuấy nước chọc trời
Chọn minh chủ! Dốc lòng tận hiến
Buồm căng gió mơ vượt trùng khơi!

Tài cao vời! Tâm lòng hào hiệp
Dấn thân! Không e ngại hiểm nguy
Lợi danh không màng. Thẳng lưng sóng
Sóng sao cho thỏa chí nam nhi!

Tất cả, cuối cùng đều huyễn mộng
Buồn! Chưa kịp chết! Thật sự buồn
Soi mặt thấy trên đầu đã bạc
Nhàu nát! Rạc tàn! Mấy phong sương...

Minh chủ! Ta lắm! Hạng gà vịt
Cũng phường ti tiểu. Vây. Vây thôi
Đồng liêu cũng một phường xảo trá
Chỉ biệt tài múa mếp khua môi.

Ta xót! Tài ta như gỗ quý
Hóa thành cọc nhọn để buộc trâu
Ta tiếc! Ta sinh nhầm. Uổng phí
Như kim cương liệng xuống gầm cầu.

Thời mạt! Thôi cũng đành nuốt hận!
Nghêu ngao ngâm khúc oán ca này
Nước mắt! Tắm thân ta mang nhục
Muôn dân tan tác tựa tro bay.

BI CA

[Khởi nguồn từ vụ liên hoan. Việc vốn không lớn quá, thế mà bùng lên cuộc chiến ngôn từ! 40.000 ngàn đồng một suất ăn làm lộ mặt cả một xứ sở còn nhiều man rợ! Xin lỗi những người tử tế!]

Ta ngạt thở trong lễ thói cũ,
 Những lễ thói mạ bạc sơn son
 Những lễ thói thước ngọc khuôn vàng
 Những lễ thói...hóa thành xiềng xích.

Bao trí giả chữ lèn chặt bụng
 Dem mạ vàng lễ thói cũ xưa
 Làm sống lại cả một thời...vang bóng
 Thời vàng son! Ta tự cầm tù.

Tự nhốt trong "tam tông tứ đức"
 "Ái quốc trung quân" tựa ngục thất
 Gông cùm đây "trọng đạo tôn sư"
 Lễ thói cũ đóng băng hóa thạch.

Bao cổ tục man di mọi rợ,
 Nếu đặt bên thế giới văn minh
 Là thấy ngay hủ lậu kinh hoàng
 Ta biến báo hóa thành bản sắc!

Một chữ là thầy và nửa chữ...
 Thật hải hùng thời bốn chấm không [4.0]
 Ta tự nhốt trong lồng chật hẹp
 Mặc ngoài kia! Thế giới mênh mông!

Vô số người sống như bầy ngựa
Mắt bị che bằng những miếng da
Thuần thực bước theo dây cương dắt
Kiếp nô tài vạn dặm đường xa.

Trời đất hồi! Cả trăm năm trước
Khai minh! Khai sáng! Đến xứ này
Làm - mới - dân! Thoát lễ thói cũ
Trăm năm! Nhìn! Thật thảm thương thay!

Ta bỗng nhớ PHÚC TRẠCH DỰ CÁT
Vạch trần bộ mặt đám hủ Nho
Đám trí giả nô tài khôn kiếp
Đọc lăm sách mà vẫn đui mù.

Lũ hủ nho suốt đời xu nịnh
Hóng gió trên cao để trở cờ
Lèo lá dĩ mồm và dĩ bút
Tham, gian, hèn...vờ vịt mộng mơ.

Tội đầu lũ hủ - nước suy bại
Tội đầu lũ hủ - dân u mê
Đám thầy cô, giáo sư, tiến sĩ
Cứ nọc ra mà ỳnh cho què!

Đám nghệ sĩ văn nhân, một duộc
Suốt một đời chỉ diễn! Ghê thay
Nhân văn, tình nghĩa, miệng bôi mỡ
Thi ca nhạc họa rất giả cây.

Lại thêm nhà báo cùng kí giả!
Nhằng bám tòa soạn kiếm ăn quanh
Lương tâm thì để cho chó gặm
Coi báo đài. Chỉ tổ bực mình.

Thầy thuốc ngày mỗi ngày thêm tệ,
Kiếm tiền trên tính mạng con người
Sống chết mặc bay...Tiền bỏ túi
Nhưng mồm liên liến những thề bồi.

Ta chết cứng trong lẽ thói cũ
Thửa chiến tranh một mất một còn
Luôn xung trận...dù chỉ đi hát
Kẻ khác ta. Là phải diệt luôn.

Ham súng đạn, ham kèn xung trận
Ham phanh thây uống máu quân thù
Giữa thời bình đặng đặng sát khí
Trời ơi! Chết cứng đến thiên thu.

Óc não ta rắn đánh đông đặc
Thứ mỹ quan khủng khiếp cũ xưa
Hiếu sát, đói nghèo luôn là đẹp
Trời ơi! Khổ lụy đến bao giờ!

Ta ngạt thở trong lẽ thói cũ!
Tự cầm tù ao cạn nhà ta!
Đàn trâu gầy gặm miền cỏ cụt
Đám gà què không cánh bay xa.

Ta đóng hộp trong lễ thói cũ
Trẻ phát cuồng áo mao cân đai
Giọng già khú cứ như hàm mộ
Mộc xanh rêu, ảo não mặt người.

Những người già, ngây thơ già bộ
Rú ran mua vé tuổi thơ về!
Mũ ca nô vai khăn quàng đỏ
Trống cà rình kèn thổi tí te.

Ta bỗng nhớ xứ người. Nhớ lắm
Sau chiến tranh cả dân tộc giạt mình
Cuộc thảm bại nhục nhằn, bởi lẽ
Cả cộng đồng xuân ngốc trẻ ranh.

Như trẻ ranh còi cọc núp váy
Thích thú cùng khai khám bình an
Mãi thành quen say mê bóng tối
Nổi hũ hùng không dám lớn lên.(•)

Ta xanh mướt trong câu hát cũ
Ni non, ướt rượt thoát hung hăng
Nhịp hành khúc cả trong tiệc cưới
Rời mừng mừng cả nước lên đồng.

Khúc bi ca! Gào như xé họng!
Phần nộ ngôn từ, ném. Ném ra!
Ô hô! Những đôi tai điếc đặc!
Điếc đặc! Hỏi - Cho - Đến - Bao - Giờ?

(•) Xem tiểu thuyết CÁI TRỐNG THIẾC

BÓN MÙA

1. THU

Mùa thu bắt đầu từ nỗi nhớ
Ta được cha ta cõng đến trường
Đường trơn trượt bước cao bước thấp
Đầu tiên! Những bước chân đầu tiên.

Cũng mùa thu! Một mình ta bước,
Nhá nhem trời đan chéo mưa ngâu
Trường xa. Nhà khó. Không xe đạp
Ta đã hiểu. Không phép nhiệm màu.

Vẫn thu. Xa nhà. Ta đi học
Thái Nguyên, từ đây thành quê hương
Bốn năm! Rồi bốn mươi năm lận
Sống khổ vui buồn tháng năm trường.

Lại vẫn mùa thu! Ta vào lính
Ba năm! Chớp mắt chốn biên cương
Từ đó Cao Bằng thành kí ức
Cứ thu sang lòng ta rung rung.

Mùa thu! Vẫn mùa thu! Thiệt lạ...
Các con ta cất tiếng chào đời
Và lại đến một mùa thu đẹp
Như chim bay! Tìm những chân trời!

Viễn xứ! Những chân trời rộng mở
Mộng mơ! Ước vọng! Tự khi nào...
Ta không thể biết. Không thể biết...
Vào thu! Ta gọi! Chút xôn xao...

Còn lại ta! Mùa thu năm ấy
Mùa hoa vàng! Sương đọng long lanh
Mối tình đầu! Đành thôi. Khép lại
Vết khói lam lẩn vào trời xanh.

2. ĐÔNG

Trời đất! Những mùa đông buốt giá!
Thửa thiếu thời! Hiu hắt cô hương
Trâu mẹ, trâu con lông dựng ngược
Cỏ trơ gốc! Đói. Gầy. Trơ xương...

Mùa đông! Mùa đông! Ngần ngật rét...
Bữa cơm chiều! Đạm bạc! Thất lòng
Gương mặt mẹ cha chùng héo hắt
Mùa đông! Bao giờ hết mùa đông...

Những ngày đông Thái Nguyên. Tê tái
Nhà xiêu. Mái thủng. Gió. Gió lùa
Đêm dài đói! Đói quay đói quắt
Tàn kiệt! Không có nổi giấc mơ...

Lại mùa đông những ngày trên chót
 Trắng sáng xanh! Sáng đến lạnh người
 Hẻm núi đá! Cái chết rình rập
 Lập lòe. Xanh lét. Lửa ma trời!

Rừng sâu thẳm! Cây trơ, lá rụng
 Suối khô tận đáy. Nước lạnh tê
 Chết chiu gạn. Đủ ngày hai lượt
 Cơm và canh! Tắm gội, thôi nghe...

Những mùa đông cũ như đã lảng
 Nổi nhớ như một mảnh sao trời
 Sáng nơi ta! Trong, không mảy bụi
 Thành tiếng gọi mùa. Mùa đông ơi!

3. XUÂN

Nhớ bài thơ đầu tiên ta đọc
 Thuộc nằm lòng...mà như vô tri!
 Ô! Xuân thì, trăm hoa nở, rụng!(•)
 Vừa vui đó thoát đã thành bi!

Chợt lại nhớ mùa xuân trên chót
 Chập trùng núi lạnh miệt biên cương
 Giật mình! Góc đào bung hoa thắm
 Trong ánh thiêu quang! Ôi! Tháng Giêng.

Nghe bạn kể. Lòng ta bùng sáng
Cố chàng lính trẻ quê dưới xuôi
Năm ấy, mùa xuân chàng trả phép
Gốc đào tơ theo chàng lên đây...

Chốt núi đá cỏi cằn không đất
Ai lên! Đất, một vốc, theo lên
Tưới cây thôi thì nước rửa mặt
Đất mới đào hoa dần bén duyên...

Cây lớn dần. Theo ngày theo tháng
Lính chốt thay phiên trải mấy mùa
Tiết xuân hoa đào bung sắc thắm
Nhưng ai từng thẳng thốt? Như ta?

Hoa rụng cuối xuân! Ừ hoa rụng
Ta, cuối mùa hắt sẽ rụng rơi
Vọng hỏi mai ngày, xa vời vợi
Liệu còn thơ? Mỏng manh tơ trời?

4. HẠ

Giữa nắng đỏ phượng hoa rực cháy
 Ta già từ bè bạn. Già từ
 Buổi liên hoan mặt ngời mắt sáng
 Rồi bất ngờ bật khóc như mưa.

Sau buổi ấy! Đường đi trăm nẻo
 Ta lạc giữa đời. Bạn lạc ta
 Lời hẹn ước! Ai quên? Ai nhớ?
 Dừng đừng nắng đỏ, đừng đừng hoa.

Hạ về! Góc phượng già đã chết
 Âm thầm, ai trở lại chốn xưa?
 Dáng mệt mỏi, trên đầu tóc bạc
 Bâng khuâng! Nào ai biết thực - mơ?

Ồn ào gió. Rền vang tiếng sấm
 Sáng lòa ánh chớp. Ràn rạt mưa
 Giật mình! Mùa hạ! Ô, mùa hạ
 Mưa khóc, đón ta lúc trở về!

(•) *Xuân khứ bách hoa lạc. Xuân đáo bách hoa khai... Thơ Mãn Giác.*

NÓI VỚI ZARATHUSTRA

[Bàn nhảm về buông bỏ]

Vô số người luôn miệng "buông - bỏ"!
Nói quá hay "không - màng - lợi - danh"!
Ta nghe không cãi, không cười lớn,
Thời gian làm chứng! Nhanh. Rất nhanh...

On cha mẹ sinh cùng dưỡng dục,
Thầy cô dạy bảo tháng năm chầy
Nhờ có sách, nhờ in tờ nét
Ta bớt u mê. May mắn thay!

Nghe nói xa xưa ở Ấn Độ
Làm đàn ông phải thắm, thắm nhuần
Mấy điều căn bản như - chân - lí
Sao - cho - xứng - đáng - mặt - đàn - ông!

1.

Trước tiên phải có một gia sản
Đất đai, nhà cửa - chốn dung thân
Không như thú hoang nơi bờ bụi
Tin ta đi! Hà tất phân vân.

2.

Lấy vợ sanh con, tất phải vậy
Thuận hòa, no ấm. Rạng, rạng ngời
Phụng dưỡng mẹ cha chiều xế bóng
Chuyện như thế. Cũng lẽ thường thôi.

3.

Thứ ba là phải có danh phận
 Đầu ngẩng cao. Đáng mặt anh hào
 Sống kiêu hãnh hữu danh hữu thực
 Đẹp như trăng sáng giữa trời cao.

Ba thứ! Người đàn ông phải có
 Thoạt nghe có vẻ thật giản đơn!
 Nói chơi! Hết chừng hai nốt nhạc,
 Cọ - chi - mô! Dễ ợt! Lẽ thường...

Ngươi hãy nhớ! Nói dễ làm khó
 Cơ chừng như leo núi vượt sông
 Hãy nghe đây! Nhãn tiền thất bại
 Tuổi năm mươi mới rõ CỐ - KHÔNG.

Tuổi năm mươi ngoái đầu nhìn lại
 Cứ cho đạt được cả ba điều
 Nhưng phải đánh đổi rất nhiều thứ
 Tính số đi! Xem được bao nhiêu?

Năng lượng sống hao mòn. Thứ nhất!
 Mất mồ và gỏi mỗi chân run
 Máu có chảy? Và bao nước mắt?
 Nhớ hết chẳng? Biết mấy chuyện buồn?

Những điều ấy hiện hình. Dễ thấy
 Nơi thẳm sâu? Sâu mãi tâm can
 Cõi u minh chỉ một ngươi biết
 Khổ lụy dằng dai đến héo mòn.

Ví như phải mảnh mung tranh chiếm
Tham lam sân hận...cũng có khi
Ngươi được nghĩa là kẻ khác mất
Ranh ma biến báo hóa ngu si...

Năm mươi tuổi! Dẫu thành hay bại
Cũng nên thôi. Buông - bỏ - từ - đây!
Nên ẩn cư tĩnh tâm ngươi sống
Chặng cuối đời gió thoảng mây bay.

Và cứ thế! Con ngươi đã lớn
Lại như ngươi! Sống với nhân gian
Ta bà cõi! Vượt lên. Trụt xuống
Miên miên đời! Vui lẫn với buồn.

Muốn buông bỏ, trước tiên phải sống
Vui, buồn, sướng, khổ, đúng và sai
Lầm lẫn thậm chí còn mắc tội
Giản đơn thôi! Vì - ta - là - người!

Tuổi năm mươi! Hãy nói buông bỏ
Đã nói thì phải giữ lấy lời!
Thế là giác ngộ là biết sống
Niết bàn xem ra sắp đến nơi.

CHÂN DUNG MỘT NHÀ THƠ CHUYÊN NGHIỆP

[Tôi thấy thế nào tôi viết thế...]

Hắn luôn ngẩng cao đầu, cao giọng
Ta - thi sĩ chuyên nghiệp. Chuyên nghiệp
Nghề của hắn tất nhiên là...viết
Kiếm tiền ngoài lương. Kiếm. Kiếm tiền.

Thơ hắn đăng trong nam ngoài bắc
Và cúng phây cúng phây phây cung
Em út bám bu nhiều như ốc
Thi nhân hắn cứ tưởng siêu nhân.

Đọc! Ta thấy hắn nhạt chuyên nghiệp
Ngôn từ sáo rỗng. Tứ cũ mèm
Tài của hắn tí hồ quấy loãng
Bươm bươm chuồn chuồn bay loãng ngoãng.

Thơ của hẩn kiểu thơ cúng cụ
Nương theo lễ lạt kiếm tiền tiêu
Nhật chuyên nghiệp nhật như nước ốc
Cúng cụ toàn món cũ. Điều điều ...

Tí đồng bào tí nước non tí gái
Tí nhớ tí thương tí giận hờn
Tí thời sự. Thêm tí triết lí
Nàng thơ bầy nát tí hành thom.

Nhật nhèo thơ phú chuyên nghiệp nhật!
Chân dung tự vẽ có vậy thôi
Hẩn đi khắp trong nam ngoài bắc
Nỏ bung. Chém gió. Tí à ơi!

BẠC QUỐC

[Nhân xem một video clip, nghĩ chuyện nhân tình thế thái. Viết tặng ông bạn LT]

Nghe nói chuyện ngày xưa! Thừa trước
 Đại thần đầu triều Chu Văn An
 Lòng dạ thẳng ngay như từng bách
 Lợi danh. Danh lợi. Ngài chẳng màng...

Ba họ, dân làng...mong nhờ cậy
 Cứ phép công. Pháp luật thượng tôn
 Người làng vì thế sinh oán hận
 Cứ để rồi chóng mắt mà xem...

"Thất trăm só" dâng vua, kể tội
 Bấy loạn thần xứng đáng bay đầu
 Vua ngu tối, phẩy tay bác hết
 Treo ần, từ quan. Biết về đâu?

Người chôn quê mở cờ trong bụng
 Ngày Chu về lạng ngắt đường làng
 Rìa thôn một túp nhà xiêu vẹo
 Đừng mong ai qua lại viếng thăm...

Đen bạc lòng người! Thôi già biệt
 Côn Sơn thăm thăm núi cùng cây
 Tìm mười vương đất! Thôi làm bạn
 Cùng thông reo cùng gió cùng mây...

Quê cũ! Xin thề không trở lại
Bạc bẽo tình! Bạc trắng như vôi
Thói vụ lợi chần che tầm mắt
Ai cũng như ai. Thôi đành thôi...

Nghe nói Lê Quý Đôn cũng thề
Lúc hưu quan quê nội không về
Cũng vì ba họ không hưởng lợi
Đây chạt làng tiếng bắc tiếng chi...

Bạn của tôi nhà thơ xứ Quảng
Xem đoạn phim thấy nảo cả lòng
Một - nguyên - lãnh - đạo về quê cũ
Trời đất! Nhìn kìa! Thấy thất kinh...

Chỉ mới đây thôi. Gằn gằn lắm
Ngài về quê! Rộn rã tung bùng
Cờ rợp trời và hoa rợp đất
Kẻ đón người đưa hoan hỉ mừng...

Nghe nói quê nhà cũng hưởng lợi
Không ít đâu! Nhờ ghé của ngài
Chuyện như thế đáng tin. Tin lắm...
Và bây giờ! Buồn sao tình người!

Dân ta vẫn lưu truyền câu nói
Lập miếu thờ...và đái ngập xương!
Công lí ư? Hay là man rợ?
Riêng phần tôi, tôi thấy kinh hoàng!

Trí của dân! Xem chùng thấp kém
Khí của dân! Bạc nhược, yếu hèn
A dua, bầy đàn theo mỗi lợi
Xứng làm nô lệ thêm trăm năm!

Gió tầm nào thì mây tầm đó
Đieu dân ắt xứng với quan tham
Xứ ta đáng gọi là bạc quốc
Bất an muôn nỗi!
Ôi!
Bất an!

BÊN NGOÀI CỔ TỰ...

Bọn ta không hành hương cổ tự
Quán bên đường tự bạ. Sá gì
Thằng nào uống. Thì thằng ấy gọi
Hình hài tự tạc. Khúc sầu bi...

Khỏi cần tạc lên gỗ lên đá
Rồi đặt bày điếm nhãn nhập thân
Im lìm chết buồn thiu quạnh vắng
Chết ngạt cùng van vái khói hương.

Bọn ta quán ven đường tự tạc
Ta nhìn lòng dạ thấy thất kinh
Tà dương loang loáng! Buồn. Buồn nẫu
Chân dung là đây. Cõi bụi trần.

Thằng thứ nhất mặt sầu héo hắt
Nhìn y! Ê buốt cả ruột gan
Trầm ngâm! Và hình như cầm bật
Trời ơi! Thấy cả thế gian buồn.

Thằng thứ nhì dáng hình que củi
Vật vờ đời nhàu nhĩ te tua
Nghèo mạt rệp hiện hình quần áo
Thôi thì nhếch mép cứ cười đùa.

Thằng thứ ba một đời công chức
Chín chu dày giếp mặt vô hồn
Cứ mở miệng là đúng khuôn phép
Nhìn mày! Buồn không thể buồn hơn.

Thằng thứ tư vung tay chém gió
Gào to "tiền nhiều để làm gì?!"
Ngu một đời! Lợi danh theo đuổi
Giờ một mình. Khóc. Khóc. Khóc đi.

Thằng thứ năm mặt như tiền lạnh
Tiền oan nghiệp chướng lãnh đủ rồi
Ngoại lực tuần đành thôi chấp nhận
Cuối đời, y quyết định dong chơi.

Ngồi bên ta là thằng thứ sáu
Câm, kì, thi, tửu...lộc trời cho
Mà sao mặt buồn. Buồn nhưc nhối
Cả một đời gỡ mãi không ra.

Thằng cuối cùng là ta. Thứ bảy
Nguyên một đời làm kẻ vô danh
Khóc người xưa? Ta không rồi việc
Cũng chẳng đau theo lòng chúng sinh!

Ngồi đây! Bảy thằng. Hoàng hôn sẫm
Tự tạc chân dung. Vây vẩy thôi
Bằng xương bằng thịt bằng cười khóc
Giữa nhân gian một chốn lưu đày.

Tiếng chuông vọng từ ngôi cổ tự
Hiện sinh tiền kiếp nào quá chừng!
Người người đi lễ chập chòn mặt
Ta vẫn thấy lòng ta đứng đưng.

PHẢN TÁI HỒI

[Tặng các bạn thừa xanh tóc...]

Bạn bè một thừa nay gặp lại
Chân run cùng tóc bạc da môi
Lại nghe mấy đứa đang ốm nặng
Về cát bụi, vãi đũa! Trời ơi!

Âm âm vọng tiếng người xưa dạy
Đời như bóng chớp, có rồi không!
Mỗi đứa bọn ta tia chớp nhỏ
Nhìn nhau. Không nói. Thấy nao lòng.

Nào hát! Kỉ niệm xưa, mong ước
Tiếng ca buồn. Không thể buồn hơn
Thôi đừng hát nữa. Nào nâng chén!
Chẳng dám hẹn đâu! Thoắt mắt còn...

Ta chợt nhớ, ngày nao tuổi trẻ
Tóc thè ai đó chấm ngang vai
Long lanh mắt ướt... Vu vơ nói
Chân trời viễn mộng! Đã xa vời...

Nào ngồi xuống! Mướt xanh bờ cỏ
Hay ngả lưng! Chợp mắt! Lặng yên...
Mát rượi đất! Mai này ta ở
Cỏ xanh ơi xin vẫn dịu êm!

Củ khô nhạt! Nhóm lên! Lửa cháy!
Mặt bạn, ta...mờ, tỏ, chập chờn
Khói thơm cay hình như ai khóc
Bàn tay ai? Ấm đến tận đêm...

Bài thơ cũ! Đã quên. Rơi rụng
Giờ đọc lên ta bỗng bật cười
Thủa khờ dại vá trời lấp bẻ
Tan rồi mộng ảo một cuộc chơi!

NẮNG XUÂN

Ngày mừng Hai xem như hết Tết,
 Nắng Xuân rạng rỡ đã ùa về
 Đào mẫn khai và Hồng cũng thê
 Rét ngọt ngào đã thôi tái tê!

Ngày mừng Hai tháng Giêng bùng sáng!
 Ung dung ta rót chén rượu đào
 Nhâm nhi uống hư tâm lòng trúc
 Thế sự! Cũng đành giấc chiêm bao!

Một năm qua! Một năm nữa đến...
 Thời gian cứ thủng thẳng ngựa gầy
 Vạn lí! Dặm trường! Thôi gần hết
 Hư hao cảm chắc chẳng mong đầy.

Lòng rộng không! Một làn gió thoảng
 Ngân lên khúc nhạc tự ta vui
 Mang mang sông nước xuôi. Xuôi mãi
 Phía cuối trời mênh mang biển khơi!

Mùa Xuân! Mùa Xuân! Năm nào nhi?
 Ta hóa thành hạt bụi bay lên
 Theo nắng Xuân. Nắng Xuân trong vạt...
 Vời vọi trời cao cõi thân tiên.

Ở nơi ấy không mùi tục lụy
 Người xưa bảo vậy! Bảo vậy thôi
 Một cõi trở về như Tết đến
 Thì cứ ung dung cuộc rong chơi

NHỚ TÚ XƯƠNG

[Ngày Mừng bốn Năm Rồng]

Tự nhiên sáng nay ta lại nhớ
Bài thơ chúc Tết của Tú Xương
Nhắm đọc ta cười nắc một tiếng
Cười xong nước mắt cứ chảy tràn.

Sống trăm tuổi! Sống lâu trăm tuổi!
Ài mục như đụn rạ đụn rom?!
Thù lù một đồng! Nghĩ thấy sợ
Cũng gọi là vãi cả linh hồn...

Giàu có! Giàu có! Giàu có nữa...
Nhà - ngoài - tiền - không - có - thứ - gì!
Thất kinh lời chúc! Nghe lạnh gáy
Méo miệng cười! Bật khóc hi hi...

Lan man lại nhớ ai ai đó
Lời chúc đầu năm tiếng gươm khua
Rền vang chiến trận! Máu lầy đất
Đất tả tơi trộn cùng cốt khô...

Cung chúc tân xuân! Lời giao đãi
Bung bung lấp lánh tựa pháo hoa
Sướng cái lỗ tai và sướng mắt
Giật mình ngộ ra thật đông dài...

Tết đến! Thì mỗi năm lại đến!
Xuân về! Là bởi hết mùa đông
Ngôn từ như hoa! Nở! Đua nở
Ác hoa nhớ mãi! Thật lạ lùng.

ĐỀ ANH

[Nhật tượng từ trang thầy Nguyễn Tấn Dũng]

Ta chát lên vai tất tần tật,
Truyền thống ngàn năm. Chẳng bỏ gì...
Bỏ thì tiếc. Mang tiếng mất gốc
Thôi đành mang vác! Có hề chi!

Lại chát thêm. Chát thêm cái mới
Văn minh hiện đại! Chẳng nhẽ không
Ta sợ bị chê là hủ lậu
Cũ mới trên ta cứ chát chòng!

Ta mệt nhoài và ta hậm hực!
Than thân trách phận! Ta kêu trời!
Số ruồi bu! Đá đeo. Dây buộc
Ta như lừa. Xuẩn góc. Dở hơi...

Vẫn biết vậy! Mà không dám bỏ!
Khôn nạn ta. Khôn nạn lắm rồi
Đêm mùa xuân! Đêm. Ta thức trắng
Lặng câm. Mặ nước mắt chảy xuôi...

QUA KHÁNH KHÊ (•)

Khánh Khê không ngờ thành chiến địa!
Cửa tử vùi thân giặc ngàn thằng
Sông Kì Cùng sậm đen bầm máu
Ma khách kêu thương! Thật hãi hùng!

Sau chinh chiến! Mấy năm, không dám,
Buông câu, đánh lưới khúc sông này
Mùi tử khí loang loang mặt nước
Hồn oan lạc xứ! Hỡi ai hay!

Qua Khánh Khê lần nào cũng vậy!
Ba tuần nhang tưởng nhớ đồng bào
Đã chết thảm - Tháng Hai năm ấy
Nhìn sông trôi lòng dạ nôn nao!

Thêm một tuần nhang bên bờ nước
Cho ma khách lần quất đầu đây
Hỡi hồn ma! Tha phương! Lạnh cóng...
Về Bắc phương! Biến khỏi xứ này!

Hỡi ma khách! Cứ theo dòng nước
Về đi! Về đi! Hỡi hồn ma
Ta không gửi gì theo. Không gửi
Oán hờn! Thôi! Xí xóa à nha!

Hỡi ma khách!
Hỡi ma khách!
Theo sông nước về đi!

(•) Địa danh nổi tiếng! Ai muốn biết rõ tra Google!
Chỉ biết ở đây ma khách hơi bị nhiều. Khóc bằng
tiếng rất lạ. Cứ đến mà xem...

NGHĨ NÓ CHÁN...

Nghĩ nó chán...đến không buồn nghĩ!
Não hóa thành bã đậu! Vui chưa?
Không yêu ghét không hờn không giận
Thây kệ giờ cứ nắng cứ mưa!

Nghĩ nó chán...đến không buồn khóc!
Mắt hóa thành một cặp bi ve
Cặp bi ve mở to bất động
Thây kệ đời mặc xác khen chê!

Nghĩ nó chán...đến không cười nổi!
Trái tim như hóa đá. Trơ lì
Không bận lòng! Mặc khôn mặc dại
Thây kệ ai ai tham sân si!

Nghĩ nó chán....đến không buồn chết!
Không chết! Mà phải sống trăm năm
Đa thọ đa vinh cùng đa nhục
Tấn trò đời vô thủy vô chung!

Nghĩ nó chán...Thì thây kệ nó!
Nhưng trời ơi! Nó - thật - kinh - hoàng!
Nó có mặt bốn phương tám hướng
Nó hiện hình, gào, thét. Y ông.

Chẳng ai thoát! Nó lặn vào giấc ngủ
Vào cơm ăn nước uống thi ca
Vào áo quần ta thường vẫn mặc
Nó là người hay nó là ma?

CHIỀU XUÂN HỒ NÚI CỐC

Chiều xuân tĩnh lặng hồ. Tĩnh lặng
 Mơ mơ sương khói. Biếc xanh cây
 Có câu chuyện tình trong huyền thoại
 Nàng Công chàng Cốc...ở đâu đây!

Chuyện tình bi ai! Ai khéo kẻ!
 Nước mắt thành sông! Thật nảo lòng!
 Người chờ! Chờ mãi! Hóa thành núi!
 Ôi! Mông lung mông lung mông lung!

Một ngày đẹp giờ ông nhạc sĩ
 Ghé thăm rồi viết một khúc ca
 Thẩn thức, bi ai và réo rắt
 Tiếng đàn cứ thế mà vang xa!

Vùng hồ xanh biếc ta thường đến
 Xanh cây. Xanh núi. Nước trong xanh
 Hoa dại bốn mùa lặng lẽ nở
 Bình yên như vạt thửa yên bình!

Mơ mơ sương mơ mơ sóng khói
 Chỉ vậy thôi! Đã đủ an lành
 Vời vợi xa miên man mây núi
 Ta thả hồn vào nước biếc xanh!

Bật cười! Chuyện tình thành vợ vắn!
 Nhân gian đã mệt mỏi lắm rồi
 Nơi bình yên! Xin đừng theo dệt
 Khổ lụy! Bi ai! Ôi giờ ơi!

HƯ TÂM

[Lòng trúc rỗng sáo trời khinh khoái...]

Bạn hỏi từ ngày về vườn cũ (•)
Sầu, hờn, hận, oán...có gì không
Ta cười ha ha! Cười ha há!
Cười hồn nhiên! Như một gã khùng!

Mắc mớ chi mà sầu mà hận?
Rảnh quá ta! Hờn, oán càng không!
Ta bảo bạn lòng ta để rỗng
Như trúc kia! Hư tâm! Hư tâm!

Oai phong mặc ai yêu từng bách!
Ngạo nghễ mặc ai làm trượng phu!
Ta nhỏ bé thì làm thân trúc
Lòng rỗng không. Hữu hữu vô vô...

Lòng rỗng không...Hiu hiu gió nhẹ
Đã ngân rung nhạc khúc của trời
Gió cuốn mây bay. Bay. Bay mãi
Giấc êm đềm trong tiếng mưa rơi!

Không nghĩ gì! Dứt khoát không nghĩ!
Ai khôn ai dại...Ai mặc ai
Bè bạn hao dần càng thêm nhẹ
Áo quần xưa cũ thấy quen hơi!

Rau bốn mùa đủ dùng vài luống
Cỏ dại lên xanh cũng đủ vui
Mỗi khi đủ hứng nhì nhàng viết
Thì thơ con cóc! Chẳng phiền ai!

Thi thoảng cũng quân tam tộ ngữ
Quán cóc bàn trà chỗ quen chơi
Đôi khi cao hứng Kiều lấy tí
Chém gió vài câu để mua cười.

Hư tâm lòng trúc. Ừ thì trúc!

(*) *Học một người xưa tức nghĩ hưu!*

XUÂN NHẬT NGÃU CẢM!

[Học theo người xưa cho ra vẻ nghiêm trọng!]

1.

Vẫn biết mùa Xuân rồi sẽ đến
Mà sao vẫn cứ đợi cứ chờ
Mùa đông dài...Sao mà dài thế
Gió gàn gặt thổi! Mưa và mưa...

Tháng Chạp! Buồn như là cháu cấn
U ám trời! Đường vắng. Quạnh hiu
Tời bờ lá rụng! Cây gãy guộc
Ngẩn ngơ mây nước buồn. Buồn thiu...

Bất ngờ sáng nay trời đổi gió,
Nồm nam phơi phới, rạng bình minh
Ô kìa! Ngoài cổng Xuân đang đến!
Giang tay ta đón! Phút đầu tiên.

Phút đầu tiên! Phồng căng ngực thở
Mơn man, gió mát rượi thịt da
Mâm biếc trên cành he hé mắt
Ngày mai! Ngày mai... Sẽ trở hoa.

Ta chợt nhớ! Thiếu thời. Ngày Tết,
Trước sân, cha trông góc đào phai
Ngẩn ngặt rét! Cha ta cũng đợi
Tiết Xuân về mưa phơi phới bay...

Trầm ngâm cha lặng nhìn hoa nở
Một năm lặng lẽ đã trôi qua
Phương nam! Phương nam! Vạn dặm nhớ
Nơi anh ta biên biệt xa nhà.

Tết Mậu Thân! Chết chồng xương trắng!
Anh cả ta! Vĩnh viễn không về
Từ bữa đó Xuân thường đến muộn
Cây đào gầy dần nhạt sắc hoa.

Song thân đã về cùng cát bụi,
Đã mãi lụi xa thừa thiếu thời
Giật mình ta giống cha ngày ấy
Trầm ngâm đợi một sắc xuân vui.

Bầu bạn voi dần theo năm tháng,
Con lớn khôn lập nghiệp phương xa.
Tháng Chạp lại từng ngày ta đếm,
Bao giờ thì mùa đông sẽ qua.

2.

Phơi phới mưa bay. Xuân. Phơi phới...
Nồng nàn. Âm ướt. Độ giêng hai
Tê tái đông chừng như đã hết
Mưa bay. Phơi phới. Bay. Bay. Bay. Bay...

Hoa bưởi dịu dàng. Thơm lặng lẽ
Tím ngát hoa xoan. Lẫn khói sương
Mướt xanh chè. Trong veo sông nước
Mời bạn trà xuân. Xứ Tân Cương...

Bạn và tôi tuổi trời tạm đủ
Thung thảng ta sống. Cứ mặc lòng
Những gì cần bỏ! Thì đã bỏ
Cầu chi thêm! Cho lụy vào thân...

Còn mắt ta nhìn và ta đọc
Bè bạn xa gần dăm bảy người
Còn miệng ung dung ta cứ nói
Sở nguyện thành thơ gửi mây trời.

Xuân thì! Mưa dịu. Bay phớt phớt
Hoa đào đã rụng. Biếc cành xanh
Thời gian trôi. Như sông trôi mãi
Thành thoi. Ta đợi áng mây lành.

NẮNG XUÂN

Ngày mừng Hai xem như hết Tết,
 Nắng Xuân rạng rỡ đã ùa về
 Đào mẫn khai và Hồng cũng thê
 Rét ngọt ngào đã thôi tái tê!

Ngày mừng Hai tháng Giêng bùng sáng!
 Ung dung ta giót chén rượu đào
 Nhân nhi uống hư tâm lòng trúc
 Thế sự! Cũng đành giấc chiêm bao!

Một năm qua! Một năm nữa đến...
 Thời gian cứ thủng thẳng ngựa gầy
 Vạn lí! Dặm trường! Thôi gần hết
 Hư hao cảm chắc chẳng mong đầy.

Lòng rộng không! Một làn gió thoảng
 Ngân lên khúc nhạc tự ta vui
 Mang mang sông nước xuôi. Xuôi mãi
 Phía cuối trời mênh mang biển khơi!

Mùa Xuân! Mùa Xuân! Năm nào nhi?
 Ta hóa thành hạt bụi bay lên
 Theo nắng Xuân. Nắng Xuân trong vạt...
 Vời vọi trời cao cõi thân tiên.

Ở nơi ấy không mùi tục lụy
 Người xưa bảo vậy! Bảo vậy thôi
 Một cõi trở về như Tết đến
 Thì cứ ung dung cuộc dong chơi!

NGÀY XUÂN DẠY MÌNH!

[Chả là nhớ mang máng có bài thơ xưa NGÀY XUÂN DẠY CÁC CON!]

Người xưa dạy con vào dịp Tết
Hình như nương theo Gia huấn ca
Hiếu thuận kiệm cần chăm đèn sách
Kính trên nhường dưới! Giữ nếp nhà.

Những răn dạy như vàng như ngọc!
Đời nối đời, trăm năm nghìn năm!
Xuân về Tết đến ngân réo rắt
Nghe chừng ai cũng thuộc nằm lòng!

Thuộc nằm lòng! Tự thành khuôn sáo
Dạy cứ dạy. Nghe vẫn không nghe
Ngàn năm...toàn những câu tốt đẹp
Nhìn xem khắp nơi có những gì?

Trăm năm trước Tản Đà ngao ngán,
Thơ xót lòng! Cười nhạo. Buồn tênh
Ai người lớn? Dân hai nhăm triệu
Vẫn trẻ con! Nước bốn ngàn năm.

Ai dạy dỗ? Và ai tiếp nối?
Chỉ ta và chi là ta thôi
Ta tự rèn và ta tự dẹt
Cùm gông dây trói...Đâu phải trời!

Khuôn mẫu cũ. Vẫn nguyên như cũ
 Mang vác theo. Chôn chân cong lưng
 "Nhật tân...nhật tân..." miệng ta tán thưởng
 Thâm tâm ta sợ - hãi - muôn - phần!

Và cứ vậy sống cùng quá khứ
 Xứ sở chật đầy những bóng ma
 Mỗi mỗi năm son tô phấm điểm
 Năm mới! In hệt những năm qua!

Thấy giạt mình. Những u mê cũ!
 Nào đâu cây búa? Đập tan tàn!
 Trập trùng ngục thất! Lửa ơi! Lửa
 Nào cháy lên! Thiêu trụi một lần!

Dạy con...Khi chúng còn thơ dại,
 Việc ấy thì ta đã làm xong
 Ta tự thấy không phải ân hận
 Chúng trưởng thành và ta an lòng.

Và ta tự dạy ta. Chưa muôn!
 Không khom lưng quỳ gối cúi đầu
 Ung dung nói những điều ta thích (•)
 Giương mắt! Cười vang! Cuộc bể dâu!

(•) *Mượn ý Nguyễn Trãi.*

GIỌNG TRÂM...

[Ông bạn than...Ta chép lại!]

Mỗi ngày bạn bè rơi rụng bớt
Không ít người vĩnh viễn đi xa
Bóng miên trường. Giật mình hun hút
Trời ơi! Tất cả đã về già!

Thời gian trôi! Càng thêm xa cách
Xa cách góm ghê những vui buồn
Xa cách kinh hoàng nỗi yêu ghét
Cứ lệch nhau! Dần bớt yêu tin!

Những chuyện không đâu! Lòng ta bận
Gặp bạn xưa, biết nói gì đây!?
Bạn hài lòng! Hài lòng tất cả
Vẫn không nguôi niềm mê niềm say!

Hào hứng kể thán ngày oanh liệt
Bài hát xưa nhịp khúc quân hành
Những thăng thưởng một trời lấp lánh
Những chón vào ra những vinh danh

Những thơ đã in! Hào sảng lắm
Phơi phới ngôn từ! Giọng rền vang
Tự hào...Xung phong...Thơ có thép
Ngồi nghe. Tôi thêm thấy náo lòng

Ngay cả thơ cũng dần xa cách,
Rụng rơi nhau khoảng trống vô hình
Buồn! Hoa cuối mùa hương dưới đất
Mây lẻ loi! Vội vội trời xanh!

Cuối đông. Chiều muộn. Trời tê tái!
Nghiêng bình rót! Tự nhóm cuộc chơi!
Không hoa viên cũng không trăng sáng
Cũng không có bóng để ta mời

Hoàng hôn buông. Xám màu phủ khắp
Rụng rơi! Thôi cũng lẽ thường tình
Cũng đành vậy! Cũng đành là vậy
Giọng trầm. Ngâm. Khúc lụy ba sinh...

PHẢN - TỔNG BIỆT

*Qua sông, cầu đã có
Tráng sĩ chẳng còn ai!*

Sông vẫn còn, bặt tăm tráng sĩ
Đưa ai? Thi nhân ủ ê buồn
Hoàng hôn có sao nắng chói gắt
Câu thơ đã hết về thê lương.

Hết người đi! Bơ vơ người tiễn!
Thi nhân ngồi bệt gốc cây già
Chai rượu nhạt thời đàn độc ngược
Loay hoay mãi mà thơ chẳng ra.

Kinh Kha hình như ngồi chén phở!
Từ Hải ngật ngưỡng quán bia cỏ
Vân Tiên rười rượi mặt thất tình
Sông lặng lẽ nhàn nhạt bình minh.

Đã hết thời vượt sông! Đã hết!
Tần vương ai nghe đều chết khiếp
Thôi thì tráng sĩ luyện múa gươm
Sàn diễn đỏ xanh một tích tuồng.

Giã gia đình! Thôi không cần nữa
Tráng sĩ nhập vai! Kiếm bộn tiền
Chí anh hùng thuộc lòng lời thoại
Cao giọng ngâm! Thi sĩ hóa điên.

Bên sông lớn không thuyền đưa khách
Cầu đã xây nhộn nhịp xe qua
Thi nhân ngẩn ngơ buồn. Buồn lắm!
Rượu xong! Thi nhân lại về nhà!

LỤC TÌM ẢNH CŨ

[Miễn cưỡng tặng hai cụ Vương Nguyễn và Hoàng Thập!]

*Nào ai thừa trước bâng khuâng nhớ!
Ảnh cũ! Lục tìm, thấy mặt ai?*

Lục tìm ảnh cũ, thấy sững sờ
Vẫn là mình sao là lạ thế?
Thời công nghệ gần như mới nguyên!
Sao ngày trước mình lại rất trẻ !?

Ngày trước trẻ hơn. Lạ! Thật lạ!
Bây giờ già hơn. Kì! Thật kì!
Lục tìm mặt mình trong kí ức
Có phải mình không? Hài hay bi?

Ừ. Mặt mình. Sao không nguyên vẹn?
Tàn hủy thời gian! Hiện. Hiện ra
Trong treo. Hôn nhiên...Đi đâu hết
Nhĩ nhàu. Xệch xạc. Thật thế a?

Lục tìm ảnh cũ. Bâng khuâng nhớ!
Thời nghèo nghèo mà cứ thật vui
Chân trời mơ ước! Xanh viễn mộng
Bạn bè gặp nhau. Thế là cười!

Năm tháng trôi! Dần tan ảo mộng
Ta giật mình! Ngựa trắng vút qua!
Những chân trời cứ xa. Xa mãi
Ngẩn ngơ trông! Ta đã về già!

Xanh viển mộng! Lá vàng rơi rụng
Buồn tàn thu! Giai điệu não lòng
Âm âm rét! Heo may trở gió
Giật mình! Thảng thốt! Đã mùa đông.

Lục tìm ảnh cũ! Gặp thời gian
Trời đất! Sao mà tàn nhẫn thế!
Chập chờn hình bóng mang mang nhớ
Cũng còn may. Kí ức chưa tàn...

U MÊ

[Chả hiểu sao lại nhớ cảnh đám đông trong THUỐC của Lỗ Tấn!]

Tin loan tử tù bị hành quyết
"Cổ đình khâu..." bãi trống cuối làng.
Thủ ấy tin đưa bằng truyền miệng,
Có sao tất cả đã sẵn sàng?

Cả bầy người bánh bao cầm sẵn,
Chờ tử tù khoảnh khắc rơi đầu
Xô vào! Cuồn cuộn như dậy sóng,
Chấm máu tươi! Làm thuốc. Nhiệm màu.

Có kẻ lành nghề. Sành sỏi lắm,
Có cả một bịch đầy bánh bao.
Hắn là "móc ngoặc" cùng đao phủ,
Chiếm hết phần! Để bán. Tiền trao...

Những chiếc bánh bao đỏ lòm máu,
Tự ngàn xưa phương thuốc bí truyền!
Phong, lao, cô, lại chữa được hết!?
Máu tử tù! Thân dược thiêng liêng...

Dân quốc u mê! Buồn tận độ!
"Gào thét" lên! Sa mạc kêu khan.
Tăm tối. U mê. Bệnh truyền kiếp
Ghê sợ thay! Lối sống bầy đàn!

Chuyện đã trăm năm tưởng chừng chết
Ai ngờ tái sinh cõi trời nam
Bốn vạn người thời tê lê bốc
Hành hương chiêm bái một cọng lông!

Ba Vàng in hệt "Cổ đình khẩu"
Khác chẳng không máu, không bánh bao
Nhưng u mê cũ còn nguyên vẹn
Thầy kệ ai cứ việc thét gào.

Thời mạt! Tâm xà núp khẩu Phật!
Vết tiền từ đám chúng dân mê
Đám đông tăm tối luôn luôn sẵn
Hùa theo! Cả vạn. Nghĩ mà ghê!

Thời mạt! Cười! Mà rơi lệ đắng!
Sa mạc mênh mông! Gào! Ai nghe?
Người tử tế lòng buồn vô tận...
Muốn đập tan hoang muốn chửi thề...

BÌNH CHỌN

[Nấu súp thập bình!]

Rảnh rồi cuối năm ta bắt chước
Một câu hỏi gửi đến bạn bè
Cho biết trong năm mười nỗi sợ!
Kể ra rồi thì cười he he/hê hê.

Câu hỏi ta gửi đến trăm bạn
Chùng mười nốt nhạc. Thế thế thôi
Tạ ơn nhà mạng tê nê bóc
Nhanh quá là nhanh tựa gió trời.

Rảnh rồi! Cả trăm đều gọi lại
Ừ. Mấy khi có được trò vui
Mất chùng dăm tiếng...Nhờ lách tốp
Nỗi sợ chung, ta lọc được mười.

1.

Sợ nhất ngôn từ nghe rỗng rảng
Rỗng tuếch và vô hồn vô cảm
Cứ như rô bốt sẵn lập trình
Năm rồi in hết trước vài năm

2.

Trời đất! Sao mà thơ nhiều thế
Phép màu trợ giúp nếu in ra
Thơ trên mạng mẽo thơ trên báo
Thi tập hẳn "sa số Hằng Hà"!

3.

Nhìn ảnh phạm nhân cười mà sợ
Ngờ nghêch. Khinh khỉnh. Vẻ bất cần
Múa gậy vườn hoang! Cuộc đen đỏ
Xuống chó. Lên voi. Đã bao lần.

4.

Ngôi cao thái tử toan ngấp nghé
Tài hèn. Đức mỏng. Thối hung nhăng
Cũng thơ. Cũng nhạc. Sang thấy mẹ
Tưởng đã nên ông hóa vẫn thẳng.

5.

Quyền được ngu bất khả xâm phạm!
Hành hương nô nức bái lạy lông
Nhiều. Rất nhiều. Chứa chan rơi lệ
Thành tâm cả vạn, có sướng không?

6.

Trường học trở thành nơi uýnh lộn!
Trò quây cô giáo trận hội đồng!
Một gói mì chia thành ba suất
Lá cây dùng làm giấy vệ sinh.

7.

"Tấn trò đời" Pháp tướng đã chết
Nào ngờ tái sinh ở trời Nam
Tấn trò danh xưng là KÍT TẾT
Diễn viên thấy toàn là kẻ sang.

8.

Vàng bông dựng âm âm lên giá
Tiền giấy ngẩn ngơ tựa lá khô
Bàn - tay - hữu - hình ai ai đó
Bao giờ thành củi? Tổng vô lò?

9.

Đen - Hồng Mỹ Đình đại nhạc hội
Cả vạ đầu xanh sướt quá trời
Cười, khóc, nhảy, dậm chân, gào, thét
Ăn chơi đếch cần sợ mưa rơi.

10.

Ồ gà. Cứ tưởng đại bàng đến
In tel thùng thặng téch trời tây
Ngẩn ngơ buồn! Thả bè rau muống
Luộc chấm tương và ngắm mây bay.

Ba trăm sáu năm ngày sắp hết
Những mong bầu bạn ở xa gần
Dù thế nào cũng đừng vội...chết!
Đôi ba tuần nữa lại mừng Xuân.

GIÁC NGỘ

Ung dung cứ nói điều ta thích (•)
Điều ta thích. Cứ nói ung dung
Sợ gió bay thì ta sẽ viết
Đề mạng cuốn đi. Chẳng ngại gì.

Ngôn từ ta thành thơ thành nhạc
Ai thích đọc chơi, thích thì nghe
Tri âm tri kỉ cũng là tốt
Không. Có sao đâu! Bận tâm gì.

Ai nói, ta nghe. Như gió thoảng
Được điều tâm đắc. Sẻ chia. Vui
Ai viết, ta đọc. Chữ toàn chữ
Được điều gan ruột. Tạ ơn đời.

Ai cô đơn! Mặc lòng. Im lặng
Ngẫm ngợi. Cô đơn dễ vậy sao?
Ai nổi loạn! Cũng không ngần ngại
Dễ vậy ư? Đòi mấy anh hào?

Điều ta thích. Ung dung. Ta viết
Chữ nghĩa còn đây. Vẹn nguyên ta
Diễn trò. Nhất quyết, ta không diễn
Mặt nạ rụng rơi! Dặm đường xa.

Ta nhớ, Nguyễn Du từng đã viết
"Văn chương vô mệnh..." nã lòng người
Ta nhớ, Đỗ Thiệu Lăng ôm hận
Thơ từng trang. Lệ đổ máu rơi.

Để mạng cuốn đi. Vô tâm tích
Thờ ơ, hờ hững vụn vụn người
Có sao đâu! Một ngày nào đó
Ta làm mây bay phía cuối trời.

(•) *Thơ Nguyễn Trãi*

CAO NGUYÊN ĐÁ

Cao nguyên. Đá. Sắc. Nhọn. Lạnh. Khô
Mùa đông xám ngắt. Âm u gió
Những nếp nhà oải oại cũ xưa
Bữa ăn canh rau cải bột ngô

Cao nguyên đá. Chim bay gãy cánh
Đá cao nguyên trập trùng như sóng
Hun hút vực sâu sương muối trắng
Sầm sập mưa xối trang trang nắng

Cao nguyên đá người li ti như kiến
Còng lưng, sần vai, chân nứt toác
Lầm lũi sống và lầm lũi chết
Ngựa già ngã gục! Ôi thảm thương!

Trời đất hồi! Nhà thơ bẻm mép!
Ngồi xe máy lạnh mắt ngó nghiêng
Cao nguyên đá sẵn tìm món lạ
Trà dư tửu hậu. Diễm xót thương

Đieu trá ngôn từ giọng lè bịp
Đám ăn theo tán thổi bốc thơm
Đĩ bợm ngôn từ cung quăng nhạc
Cao nguyên đá rờn rợn cô hồn

TA LẠI NHỚ...

Cứ ngày rét nhất. Ta lại nhớ
Thửa biên cương làm lính. Những ngày
Chốt tiền tiêu trập trùng núi đá
Gió sắc. Lạnh tê. Gió toi bời ...

Trời biếc. Trăng suông. Đêm trong vắt
Chốt tiền tiêu quần áo cứng đơ
Ta và bạn mặt mũi tái xám
Liu riu than củi xòe tay hơ ...

Biên cương! Biên cương! Cuộc tàn khốc
Hang núi còn nguyên ám khói đen
Hẻm sâu, quăng vắng ma ẩn nấp
Ruộng cày xương trắng vẫn bật lên...

Những thanh bê tông vác ngược dốc
Như thanh kẹo lạc. Xiết trên vai
Toạc chân. Chùn gối. Da rướm máu
Lỡ bước là mất mạng như chơi...

Cứ ngày rét nhất là ta nhớ
Biên cương! Biên cương! Vời vợi xa!
Có một thửa ta từng làm lính
Ôn trời vẫn sống không thành ma.

CƯỜI CHO NÓ SƯỚNG

Có những lúc buồn như châu cấn
 Âm u mặt! Uýnh lộn tưởng chừng
 Nhưng ngẫm lại. Thầy cha chuột nhất
 Cười cho nó sướng! Lê rung rung!

Có những lúc nản như thất trận
 Mắt rỗng không! Làm đá lạng cam
 Nhưng ngẫm lại. Nhà bao nhiêu việc
 Cười cho nó sướng! Hết gã khùng!

Có những chiều dài như thế kỉ
 Thơ nhạt phèo! Toàn chữ vô hồn
 Nhưng chợt nghĩ. Nàng thơ đã chết
 Cười cho nó sướng! Thơ đem chôn.

Có những ban mai nhạt nước ốc
 Toan ngủ nướng! Kệ mịa mặt trời
 Nhưng chợt nghĩ. Ngày nào chẳng nhạt
 Cười cho nó sướng! Lại ngủ vùi.

Cười cho sướng! Nào ai chưa biết
 Cõi nhân gian bé tí! Lạ gì!
 Tuồng ảo hóa, đèn cù quay ngược
 Khóc tươi vui. Cười rất lâm li.

Quãng vắng. Miên trường. Dài vạ dậm...
 Chết gục bao nhiêu gã hoa niên
 Tuần mã mỗi mòn phơi xương trắng
 Âm u buốt lạnh vệt gió đen.

VĂN & VÕ

Được như Vân Tiên thì quá tốt
Văn võ song toàn! Đích kì nhân!
Nếu một trong hai ta phải chọn
Võ hay Văn? Chỉ được một lần...

Bạn chọn VĂN? Xin bạn cứ việc
Múa bút và nhả ngọc phun châu
Như nở hoa và như thêu gấm
Chữ ngân vang vạn cổ thu sầu!

Bạn sẽ thành phiên bản kim trọng
Hào hoa, tuấn tú rất men lý
Gái đẹp nào tim không thổn thức
Thậm chí gái già cũngtrông si

Kim trọng! Trần gian nhiều kim trọng
Sẵn lòng làm đám cưới thúy vân
Học và thi và đỗ nhất bảng
Len lén làm thơ. Đêm khóc thầm

Từ quan! Tìm kiều? Ồ! Lãng mạn!
Chỉ rấp tâm thôi! Nước mẹ gì!
Mười lăm năm tình cờ tái hợp
Lại sáo ngôn và giọng ti tê!

Văn hay kim trọng! Chỉ vừa đủ
Véo von tiếng khuờ. Dễ mềm lòng
Ngôn từ đẹp như đàn bướm múa
Những thúy kiều đủ chết vài lần ...

Bạn chọn Văn! Tốt thôi! Và bạn
Rất có thể tiếp bước thúc sinh
Dấu diêm vợ nhưng nhăng tìm gái
Và lại thơ tán nhằm linh tinh

Rất có thể thành sở khanh. Có thể
Rõ ràng ngôn từ tựa rồng leo
Lòng ti tiện ngôn từ bóng loáng
Trời ơi thơ họ sở điều điều...

Thời nan khôn nào ta chọn võ!
Từ hải, vân tiên hoặc...chí phèo!
Người yếu thế có cơ...thoát chết!
Đơn giản vậy thôi. Không nói nhiều

Những người yếu thế đang chờ bạn
Không phải lời hoa mỹ chên chao
Không cần liêu trai cùng ma mị
Nhặt và nhảm và nhảm. Tào lao! ...

TA CHỢT NHỚ...

[Xa lắm rồi vẫn vẹn nguyên thửa ấy...]

Ta chợt nhớ thửa xa. Một thửa
Như vệt còi xấu xí. Vệt còi
Trong mắt ai hoàng tử. Không ai
Mơ mộng ít. Cà quạu toi bời...

Buổi học nào nhạt như nước ốc,
Không nghe. Xé giấy viết thơ...tình!
Thả hồn theo từng trang tiểu thuyết
Nhưng chẳng đọc những sách linh tinh...

Cái thửa ấy! Ốc như máy nhớ
Trả thi xong. Quên sạch. Sạch lầu
Đầu rỗng không. Vi vu tiếng gió
Mãi mê theo tiếng gọi đâu đâu...

Những tiếng gọi. Vẳng trong bài giảng
Thầm thì trong LÁ CỎ bời bời
Trong THƠ DÂNG cao siêu ảo diệu
Từ vực sâu HOA ÁC! Rợn người...

NGƯỜI XA LẠ thấy gần gũi quá
Khi một mình. Nghĩ thấy BUỒN NÔN
Thiên hạ nói, cười, hô khẩu hiệu
Váng vất trong ta DỊCH HẠCH kinh hoàng...

Đời PHI LÍ nực cười bi đát
An đéc xen - CỒ TÍCH bi ai
Nơi BIÊN CẢ người già cô độc
Không ai còn THAO THỨC(*). Thế thôi...

Những bài giảng yêu, căm, chiến, lạc...(**)
Những hùng ca những gĩ những gì
Chú vịt xấu là ta thừa ấy
Thoảng nghe. Rồi theo gió bay đi...

Sáng nay nhớ. Bỗng dưng thấy nhớ!
Nhớ thế thôi. Ta bật tiếng cười
Một thừa. Chú vịt con. Một thừa
Nhìn gương thấy nước mắt rơi. Rơi...

(*) Một số tác phẩm trong vô vàn tác phẩm sinh viên
văn khi ấy...không biết. Mình kiếm được và đọc lên
trong giờ học. Đêm không có điện. Đèn dầu không.
Đom đóm trón biệt...

(**) Một thời gian dài dạy học văn nơi nhà trường
được định hướng mà dân gian khái quát quá giỏi
"yêu, căm, chiến, lạc, Đậu, Pha, Phèo"!

NỖI SỢ HÃI MIÊN TRƯỜNG...*[Thơ Cựu Hình thức...]*

Mỗi ngày là mỗi thêm sợ hãi
Ôm đau ư? Chuyện tử năm rồi
Sợ nhất vào viện. Bệnh thêm nặng!
Vì muôn vàn! Đủ thứ! Trời ơi!

Cái chết ư? Có gì mà sợ
Trời sinh ra trời lại lấy đi
Sợ là sợ cái khi tắt thở
Nhiều khê trăm nôi! Ói nhiều khê...

Sợ phải nghe tấn phong đủ loại
Rồi nghe tiếp đủ thứ khen chê
Danh xưng. ngày càng thêm vô nghĩa
Bao người vui bao kẻ ủ ê.

Sợ phải nhìn gương mặt cũ mốc
Trên ti vi! Hiện mỗi mỗi ngày
Cũ và cũ. Cũ đến ngao ngán
Cứ bày ra. Này béo này gầy

Lướt mạng. Ngón ngang tê lê pốc
Áu dâm. Treo cổ. Tể tể lâu
Banh ta lông yêng hùng xa lộ
Đâm chém nhau và lễ đâm trâu...

Sợ luôn thi nhân cùng nghệ sĩ
Bấy lâu vẫn tưởng toàn tinh hoa
Cứ như có phép màu cổ tích
Miệng hùm nọc rắn. Ma. Nhiều ma...

Nỗi sợ miên trường! Sợ vãi nhụy
Vãi nhụy kinh. Miên trường miên trường
Nhìn phía sau! Miên trường lạnh cóng
Vọng trời xa! Đồ bóng tà huy!

ĐẠP XE NGÃU CẢM!

Mỗi ngày đạp xe bốn chục cây
Hôm thì nắng đỏ hôm mưa bay
Một mình một xe tâm trống rỗng
Mặc kệ trời cao với đất dày!

Người xưa về già tìm vô núi
Dựng gian lều cỏ cạnh khe sâu
Chè tiên là lá trên rừng hái
Chim chóc vây quanh làm bạn bầu.

Ăn cứ xem chừng...sang chảnh quá!
Nhân gian không biết được mấy người?
Mang mang rừng thẳm sâu khe, suối
Đời chán ta? Hay ta chán đời?

Học người xưa? Ta thì không dám!
Cứ để hư tâm, rỗng không lòng
Đạp xe, xe đạp... Đường quen thuộc
Thấy vật cỏ xanh. Ngả lưng nằm!

NHỚ NGUYỄN DU, BUỒN
[Chưa chắc bạn cần đọc]

Người ta khóc ông bằng nôi lầu,
Váng mỡ ngôn từ dậy dậy mùi.
Châu rìa kha khá đông thực khách,
Những lời khen rất rất khơi khơi.

Nôi lầu khóc ông toàn...đặc sản,
Một tí uyên thâm trong cổ thư
Một tẹo đong đưa mùi lãng mạn
Sến súa cải lương có vẻ thừa.

Nôi lầu khóc ông nấu rất vội,
Đầu ngô mình sờ cứ đá nhau.
Dã sử đem trộn cùng khảo cứu,
Thật đúng là chẳng đầu vào đầu.

Khóc ông toàn chữ như nôi lầu,
Sách in trang trọng nhất trời nam!
Mượn màu son phấn ai ai đó,
Ngôn từ có cánh những lời khen.

Rộn ràng đất kinh kì ra sách,
Cờ đèn kèn trống rộn ngày thu.
Tiểu khách! Trung khách. Và thượng khách.
Tung bùng hoa! Kẻ đón người đưa!

Nôi lầu văn chương! Màu son phấn!
Thoang thoảng đâu đây bóng tú bà!
Lãng xãng sở khanh cùng bạc hạnh
Lượn lờ họ mã vào lại ra!

Ai thừa trước mắt nhìn sáu cõi?
Lòng mệnh mông thâu cả ngàn đời?
Ai hậu thế mắt hìn hạt đậu?
Khéo đặt bày cười khóc cuộc chơi?

Chợt ta nhớ Nguyễn Du. Chợt nhớ
Thiên cô lụy...Chồng chất cõi người.
Khóc nhân thế đâu cần nước mắt,
Thơ đắng lòng! Biết ngộ cùng ai...

TÀU ĐÊM...

[Theo gợi ý của *Lê Hoàng Tuấn Kiệt*]

Những chuyến tàu đi trong đêm tối
Tối đất. Tối trời. Sầu muôn nỗi
Tiếng kim loại va đập rộn người
Leo lét đèn. Âm thầm. Buồn tủi...

Cái thừa tàu đêm. Ta đi học
Xa nhà vừa đúng một trăm cây
Mỗi năm đi về dăm bảy lượt
Đêm và đêm không có tàu ngày.

Vật vờ sân ga. Chờ tàu đến
Ngọt ngạt kinh người. Đợi tàu đi
Bụng lép kẹp. Cầm hơn khúc sấn
Bò trong đêm. Tàu chạy như rùa.

Trong toa xe. Không một hàng ghé
Người. Lợn. Gà. Rau. Sấn. Củi. Than
Tất tạt trên sàn. Nhơ nhớp bẩn
Chuyến tàu đêm. Tận độ bần hàn.

In trong não tủy cái thời ấy
Ta lỡ cuộc tình. Chuyện không đâu
Nơi ga xếp...Nàng giờ chân đạp
Một lão bà cố bước lên tàu.

Ta rùng mình. Thấy tim lạnh ngắt
Ôi! Nàng thơ! Sao mọc vuốt nanh
Cùng khôn! Trời ơi! Trong giây lát
Mối tình đầu. Đã mất. Mất nhanh.

Tàu đêm. Không phép màu cổ tích
Những nhà ga. Nhàm tẻ vẫn xuôi
Tàu đến. Tàu đi. Đêm. Hun hút
Ta thèm sao! Tia nắng ban mai.

Năm tháng dần xa. Bồn chồn nhớ
Chuyến tàu đêm. Một quãng đời người
Bi hài. Thật bi hài...Một thửa
Khảm khắc lòng ta. Tàu! Tàu ơi!

Bất chợt sáng nay. Qua ga cũ
Bơ vơ. Hiu quạnh. Không một ai
Đường vẫn dài. Nhìn xa hun hút
Tàu ngưng không chạy...Đã lâu rồi.

HOÀNG HÔN

[Tự nhiên nhớ một cổ tích Japan chẳng biết đọc tự bao giờ...]

Tìm về núi vắng tìm bóng rớt
U trầm hoàng hôn. U trầm ta
Nhặt mây. Nhặt rừng. Nhặt khe nước
Bóng rớt ngập ngừng. Cố hương xa.

Cuối thu. Sương lạnh. Đêm tịch lặng
Trường dạ. Nhìn bóng đổ trên tường
Chìm đi. Chìm đi. Từng kí ức
Dâu bể bao lần. Mấy tang thương.

Xưa. Lí Bạch vườn hoa độc ẩm
Xưa. Đào Tiềm vườn cũ trở về
Ngàn năm chuyện cũ ai nhắc lại
Thôi tàn đi cho bớt tái tê.

Thành thơ ta lạc trong núi vắng
Lấn vào đá núi, vào cây rừng
Lối trở về mong quên quên mãi
Ta hòa vào thăm thăm, mông mênh.

Sườn non. Cây thông. Cao ngạo quá
Có chi mà thách thức nhân gian
Vãng sanh ta đến rồi ta mất
Núi vắng muôn năm mãi mãi còn.

NẤU...HÀNH!

[Nhà thơ Phạm Cao Hoàng vừa gửi cho một truyện ngắn về cái thừa anh còn dạy học trong nước...Viết vài câu tán thán cùng!]

Nhớ lại thừa trước tưởng buồn nẫu
Ta lại bật cười ngâm nẫu thi
Nẫu thi thề đào sâu chôn chặt
Bỗng chiều nay lộ lộ hiện về ...

Thừa nẫu thi đói vàng con mắt
Người như ma. Tháng năm ngàn ngắt
Phồng ngực lép hát những bài ca
Bốc đồng tự sướng trong thoáng chốc...

Trong thoáng chốc ta như hoa phượng
Đỏ rực trời mùa hạ khát khô
Khắp mọi nẻo ta đi gieo hạt
Ôi tâm hồn! Ta là kĩ sư!

Nghè cao quý! Những lời mê dụ!
Ta lên đồng tưởng bỏ nói theo
Nghè sáng tạo! Sáo ngôn! Ta ngỡ...
Ôi nẫu thi! Hồn tựa cánh diều.

Ồ diều giấy bay bay trong gió
Đỏ xanh xanh đỏ tiếng vô hồn
Bán cháo phôi, tháo giày...Rách nát
Giáo khổ trường công. Kiếp sống mòn!

Nẫu thi! Nẫu thi! Thừa nan khôn!
Lương tháng khéo co được mười ngày
Ba tuần còn lại. Buồn méo mặt
Bụng rỗng thôi đành nhìn khói mây!

Khói mây! Hờ hững. Bay. Bay mãi...
Đâu gói bò. Thôi kiếm ăn quanh
Vĩa hè. Góc chợ. Nhì nhằng vậy
Bạc lẻ lần hồi...mớ rau xanh.

Nẫu thi tột đỉnh vào dịp Tết!
Thiên hạ nô nức sắm đào hoa
Khan giọng sớm chiều nơi xó chợ
Con thơ xo xúi đợi ở nhà.

Nẫu thi lùi xa. Lùi xa mãi
Còn lại trong ta một tứ thơ!
Vô biên nẫu , vô biên kì cục
Hài hước đen. Khục khục cười trừ!

THÔI THÌ CHƠI VỚI CỔ!

*[Nhà thơ Phạm Cao Hoàng luôn động viên mình viết
thất ngôn trường thiên...]*

Ta chỉ là người trong muôn vạn
Cha mẹ sanh vốn sẵn tính trời
Ghét giả trá. Ghét cay ghét đắng
Màu mè. Sơn phấn. Lũ dựa hơi.

Dựa hơi ông lớn và bà lớn
Dựa hơi chữ nghĩa bụng vài bô
Dựa hơi danh suông nhiều như rĩn
Dựa hơi thành bát sát thiên hô.

Lựa lời nên thành giọng uốn lượn
Màu mè làm dáng cứ nước đôi
Trích dẫn đông tây đủ các loại
Đưa tay ấp ngực miệng thề bồi.

Gằm trời mấy mươi năm đã sống
Người ngay cứ ít. Cứ ít dần
Đọc ngang trời đất đầy trí trá
Người thanh cao đành hóa cù lân.

Thôi! Cũng đành ta chơi với cỏ!
Cỏ lặng im sống. Sống muôn năm!
Dầu ngập lụt. Khát khô. Nắng cháy
Sốt một nhánh thôi! Cứ nảy mầm!

Lặng lẽ sống! Lan nhanh mặt đất
Sương treo lá. Như ngọc lung linh
Biếc xanh nơi thảo nguyên ngập nắng
Mùa nối mùa cỏ cứ tái sinh.

Bãi cỏ êm trong veo tiếng trẻ
Đầu gối tay nhìn hút trời cao
Yên lành thiếp ngủ giấc mơ đẹp
Một thửa an lành. Giấc chiêm bao.

Triệu triệu người khi về với đất
Lặng lẽ cỏ che! Mãi mãi che!
Sang, hèn, ác, thiện...cần chi biết
Mặc nhân gian. Cỏ cứ vỗ về!

Chơi với cỏ! Bình an cùng cỏ
Muôn muôn nơi ta gặp bạn hiền
Thửa thiếu thời. Bình yên trở lại
Rồi mai này! Một giấc trường miên.

NGÃU HỨNG

[Tặng ông anh *Trung Nguyễn*]

Bạn vẫn nó cứ lông bông thế...
Chuyện chẳng vô cũng khóc, cười
Khóc hỏ người lệ đỏ như máu
Cười khóc khô ròn rợn ma trời!

Mấy tay cuồng sĩ dân tỉnh lẻ
Đã tưởng tự vùi chôn buồn tênh
Tự lãng quên giữa muôn bé mọn
Quên không xong. Thơ phú nhì nhằng.

Một thời bạc mặt lo/chuyện cơm áo,
Bán cháo phở chạy xô dạy thêm
Ngày sáu tiết! Có khi mười tiết
Sắp đứt dây thanh. Tưởng sắp điên.

Chưa kịp ngửa mặt than trời khó
Đã ngẩn ngơ già...Đã ngẩn ngơ
Những túi cực hóa thân vào chữ
Hiện hình ra cái - gọi - là - thơ!

Ôn trời sắp qua vòng khổ lụy!
Ngoại lục tuần. Ta sống cho ta
Gặp nhau. Rượu sông. Đôi ba chén
Thế sự kệ thầy! Cười ha ha!

Rượu nhạt bỗng dưng mang vị đắng!
Ha ha cười mà mắt đỏ hoe
Chập chờn ẩn hiện! Ma nhiều vậy!?
Mật mờ bề khổ. Lạnh, bết mê.

Bọn vẩn nó cứ lông bông thế!
Trần gian ai nấy tránh thật xa!
Thất thường! Sáng mưa chiều nắng đỏ
Bảy phần người trộn ba phần ma.

LƯỚT TÊ LÊ BỐC HỮU CẢM!

Người Việt mình đệ nhất hào phóng
Lời nói vốn chẳng mất tiền mua
Đảo lưỡi bảy lần cân nhắc kĩ
Đào dạt lời khen. Tựa như mưa!

Thật tuyệt vời! Thật là xinh đẹp!
Quá phong độ! Tưởng như đang xoan!
Lúc nào cũng đỉnh! Siêu. Siêu quá...
Thời gian bất lực. Ôi! Thời gian!

Cực kì sắc sảo và tinh tế!
Tứ thơ mới mẽ! Quá tài hoa!
Ngôn từ thật phiêu và ma mị
Thi ảnh tân kì! Đã quá ta!

Cực kì nhân văn và sâu sắc!
Đỉnh cao trí tuệ! Trân quý sao.
Thật minh triết! Thâm trầm. Lắng đọng...
Chạm đến trái tim! Nước mắt trào...

Lướt Fây! Tràn ngập ngôn từ đẹp!
Rực rỡ tu từ. Nở bung bung
Người khen. Người được khen. Hoan hỉ...
Người Việt hào phóng...Khó ai bằng.

Nghe thật bùi tai và vừa mắt!
Nhưng ngẫm mà xem! Nó sao sao...
Nhẹ hều. Nghèo nàn. Và rỗng tuếch
Hào phóng? Không! Người mình tào lao.

Cộng đồng mạng gần đây quá ...sợ
Ngôn từ ai đó NỔ tung bùng
Ai đó là ai? Chúng ta đó
Lướt F mà xem! Nổ nổ hoài.

Viết dở...vì đến giờ tưới rau.

NGÃU TÁC

[Nhân có những tin nhắn của bạn bè về ông hoàng thơ tình...]

Vài trang sách cũ. Ta lật lại,
Vài trang. Chỉ mới vài trang thôi!
Ngơ ngác. Sững sờ. Và khiếp hãi,
Đất sụt dưới chân! Luống rưng ròi!

Bạn bè tin nhắn! Người người hỏi
Chuyện có thật không? Có thật không?
Trời ơi! Chuyện ấy ai dám bịa!
Sách báo còn kia. Như chứng nhân.

Những dòng tin nhắn. Như cật vấn,
Ta sững sờ. Nặng nề vì đâu?
Chuyện mới đây thôi. Sao không biết?
Sao có vẻ chôn chặt đào sâu?

Ta tự biết. Tránh xa hiểu sự
Cho nhẹ thân. Cho bớt ưu phiền
Oán thù tháo cởi và rũ bỏ
Tội ác? Khắc sâu. Chớ lãng quên...

Có nhà thông thái từng quả quyết
Trong cõi đất trời rộng bao la
Vô số thứ ngụy trang che đậy
Nhập nhèm đen trắng thánh lẫn ma

Nhưng chắc chắn. Hiện hình rõ nét
Muôn đời còn mãi. Chẳng đổi thay
Mặt Trời. Mặt Trăng. Và Sự thật
Nào ai bác bỏ? Xin giơ tay!

Những trang sách cũ ta lần mở,
Một thời như thế! Hiện. Hiện dần.
Ai gỡ ngàng? Bao nhiêu thần tượng
Lộ nguyên hình. Người cõi phàm trần.

Ai thất vọng? Và ai kinh tởm?
Một thời! Thi/văn/nghệ/sĩ - trí thức/hóa ác nhân?
Một thời lên đồng! Và ngậm máu!
Dao bút! Truy bút !Đến tận cùng!

Ai rùng mình? Lạnh người? Run rẩy?
Một thời như thế! Thế, một thời!
Tù rạc. Ngăn cấm. Và treo bút.
Ngậm oan! Câm lặng! Biết bao người?

Người mình! Dễ tính! Và dễ dãi
 Nhớ nhớ quên quên...Xóa. Xóa nhà
 Lại sẵn trong lòng niềm hoài cổ
 Rằng, bao giờ cho tới ngày xưa!

Bàng bạc phủ dần/đầy màu cổ tích
 Thần tượng điếm tô. Đẹp. Sáng ngời...
 Phàm trần, lem luốc. Rũ. Rũ hết
 Sự thật chỉ còn có nửa thôi!

Mở trang sách cũ. Để ta nhớ
 Một thời mê lắm. Ông cha ta
 Học phí là máu là nước mắt
 Bài học đáng cay. Đâu đã xa!

Tẩy rửa oan khiên đâu có dễ!
 Vài lời nói khéo! Những sáo ngôn
 Vinh danh! Rộn ràng bao trò diễn!
 Nghe chừng như có vẻ ban ơn!

Trăm năm chuyện cũ. Mà như mới!
 Huống chi đâu đã được trăm năm!
 Ta muốn quên cho lòng thanh nhẹ!
 Kí ức! Than ôi! Vẫn còn nguyên.

*[Bài học còn nguyên. Còn nóng rẫy!
 Có sao, ta lại vội lãng quên?]*

TRÍ NỊNH - MỘT DIỄN GIẢI

[*Nhân Cự Lao Ta công bố đăng kí bản quyền*]

Trí thức, trí ngữ nay thêm trí nịnh
Thuật ngữ mới tinh, Lão Tạ bản quyền
Đây đích thị tinh thần Hậu Hiện đại
Vừa thoạt nghe mà đã thấy phê luôn.

Trí thao thức thâu đêm thành gầy guộc
Trí ngữ miên man. Ăn, nhậu béo tròn
Trí quỳ gối khom lưng leo lẻo hót
Thành thơ văn xu nịnh. Cả vạn trang

Đội ngũ trí nịnh điệp điệp trùng trùng
Dỏng tai nghe và lim dim mắt rần
Hóng từ xa đón ý các bề trên
Nguyện phận nô tài mặc ai chửi mắng
Cuộc nhân sinh sáng mưa chiều lại nắng
Trí nịnh xoay xoay xoay. Đón gió trở cờ
Trẻ trâu bảo nhạc nào trí cũng nhảy
Nắng trí khen nắng mưa trí khen mưa

Trí nịnh có nghề gia truyền gia bản
Con hơn cha cháu chắc sẽ hơn ông
Bài học nịnh hòa cùng dòng sữa mẹ
Ngón nghề nịnh trí đã thuộc nằm lòng.

NHỚ A.P.TSEKHOV

[Ghi lại tâm sự của một ông anh sau lần họp lớp và gặp bạn cũ...]

Bạn cũ thừa nào ngày gặp mặt,
 Những kỉ niệm xưa bỗng hiện về.
 Buồn vui mấy độ. Quên và nhớ,
 Được mất vẫn xoay. Thắng cùng thua.

Chuyện của hôm nay. Ít người nói,
 Bao nỗi ngại ngần. Khó cảm thông.
 Chuyện vô tình nhiều khi có thể,
 Làm tổn thương nhau. Thật nẫu lòng.

Ô kìa! Thằng X đang chém gió,
 Lên bổng xuống trầm. Đứng giọng quan.
 Cạc vi dật. Chao ôi! Rất đẹp,
 Gửi đồng môn như của làm tin!

Thành đạt quá! Giáo sư Tiến sĩ
 Chuyên ngành...quan trọng nhất thời nay.
 Nơi làm việc. Học viện vĩ đại,
 Ta đọc xong. Sây sầm mặt mày!

Bạn thành đạt. Vinh thân. Mừng lắm!
 Nhưng. Than ôi! Phương diện quốc gia!
 Rùng mình. Lạnh sống lưng. Sợ hãi
 Sự này là thật? Hay là mơ?

Thằng X! Bạn ta. Ta quá biết,
Thửa sinh viên dốt. Dốt kinh người.
Thầy cô ngao ngán! Đành bắt lực,
Tặc lưỡi cho qua! Đành vậy thôi.

Bởi X là một hạt giống đỏ,
Thuộc giai cấp mới. Lửa/Đuốc soi đường.
Thầy cô phải tạo mọi cơ hội,
Thế là đúng hạn. X ra trường.

Đường công danh bắt đầu từ ấy,
Rộng mở. Thênh thênh. Thăng cánh bay.
Thế thời. Thời thế. Toàn vận đỏ,
Nhu cá gặp nước rồng gặp mây.

Một đời! Toàn bàn chuyện vu khoát,
Lí luận ăn theo tận đầu đầu.
In hết cung cách loài nhai lại,
Trước từ liên xô nay là tàu.

Bạn cũ lâu ngày. Ta gặp lại
Nhớ thửa sinh viên. Khục khục cười.
Cái thằng X ấy. Lù đù quá,
Viết chả thành câu. Nói hụt hơi.

Khục khục cười xong. Lòng đấng ngất!
X thành đạt. Sao chẳng ai mừng?
Cuộc vui thoát hóa thành rầu rĩ,
X ơi! Mà có biết hay không?

Mày ngu hay khôn tui tao biết!
Đọc mày. Kinh vãi. Hết cả hồn.
Dây cà dây muống. Cơm trộn sạn,
Chữ phơi mặt giấy. Ấy ái uông!

Mày khoe đã có chực đồ đệ,
Thạc sĩ, tiến sĩ khắp ba miền.
Tao nghe hình như có cả củi,
Trời đất. Quay quay. Muốn hóa điên.

Trở về. Cô độc dặm đường vắng,
Ta giật mình nhớ truyện của ai.
"Con kì hông"! An tôn Tsê khớp,
Hóa thân. Thành X! Chính là mày!

TÀO LAO THƠ

[*Nhân đọc cụ Sang Đỗ sáng nay!*]

Chỉ còn có/mỗi buổi là không diễn,
Xứ sở ta vui nhất thế gian.
Vui được. Cứ vui. Diễn cứ diễn,
Hi nộ ái ô. Cứ bung toang.

Cúng dường nướm nượp người người lẽ,
Chim lồng xếp chặt. Ngơ ngác kêu.
Tụng niệm. Tụng niệm. Âm âm khói,
Tam bảo quy y đủ giống loài.

Bồng bênh hoa đặng. Ngàn vạn chiếc,
Lập lòe xanh đỏ. Tâm linh trôi.
Gió đưa đẩy. Bồng bênh sóng nước,
Tâm linh thành rác. Lộ mặt người.

Nào rủ nhau về. Ta học lớp,
Mầm non. Tiểu học. Thửa thiếu thời.
Đầu trọc, đầu bạc. Già nua cả,
Cổ đeo khăn đỏ. Gỡ trống chơi.

Thi nhau diễn. Không ai chịu kém,
Chụp ảnh đặng phây. Luôn và ngay.
Thua chị? Kém em? Không. Không thể!
Nào. Tiếp tục diễn. Cho thật say!

Nhân sinh sáu ngàn ngày ba vạn,
 Như là tia chớp, có mà không.(•)
 Ngu, trí, hiền, nhân, thiện, ác...giả,
 Cũng đều dưới cỏ. Đất kia nằm!

Thế thì nên diễn! Cho thích chí!
 Cơ trời. Thăm thăm. Chẳng ai hay.
 Ba vạn sáu ngàn ngày! Tận lực,
 Tiền nhiều. Để làm gì... Gió bay.

Chỉ có bươi. Là không biết diễn!
 Loài cây cỏ. Sao sánh với người.
 Xuân nở hoa. Thu về rụng trái,
 Rõ tâm thường. Nào ai có hay.

Đã vậy. Bươi em xin được diễn,
 Hà thành. Quê em ở phía tây.
 Bươi Diễn. Rọp trời. Mời anh đến,
 Mà xem. Trò diễn. Hay. Siêu hay!

÷÷÷÷

(•) *Cổ thi danh cú!*

PHẢN BIỆN CHI CA

Đề từ

Bầu ơi! Thương lấy bí cùng!
Con dân thi quốc. Xin đừng ga tô!
Ai ai mà chả gạo thơ,
Thì cùng chia sẻ cho vừa lòng nhau!

Làm thơ. Đăng báo. Tội tình gì?
Tài em có vậy! Ai i hi!
Sao cả làng. Xông vô mắng mỏ?
Rõ thật là còn Tham, Sân, Si!

Xứ mình thi quốc. Ai cũng biết!
Người nước mình nói hay như hát!
Mỗi mỗi người đều một mầm thơ,
Em cũng một mầm! Sao cười chê!?

Thơ ai đó khen chửi mất gà?
Còn ai đó thì khen đại gia!
Ai đó nữa khen bay giải cứu,
Gọi ai là Bò tát. Sáng lòa.

Em đọc. Thấy nhà thơ chuyên nghiệp
Cũng nhưng nhặng ma mị chênch chao
Cũng nhưng nhặng tào lao òa vỡ
Phương phường liêu trai và hên hào.

Thơ ấy. Sao lại khen tới tấp?
Đề mà vùi dập thơ em đây?
Em cứ thích kiêu thơ con ếch
Lục bát không vắn. Nó mới hay!

Chẳng chên̄h chao. Thơ em huỵch toẹt.
Cần gì ma mị với chên̄h chao?
Em là em cứ là như thế
Nói ra thơ. Thơ chầy dạt dào...

Thơ em là bó đuốc soi đường,
Nên phải cháy. Sáng choang một cõi.
Em đâu là đom đóm lập lờ,
Trong căn phòng học bài. Thẳng nhãi...

Báo đ̄ng. Việc báo. Sao chửi em?
Nếu cần đào mả cụ nó lên.
Ai chả thích có thơ đ̄ng báo,
Có vẻ cả làng. Lên cơn ghen...

Bao nhiêu người có thơ đ̄ng báo,
Là vôi khoe liền trên cõi phây!
Xin lỗi! Đa số đọc. Nhạt toẹt
Như là nước ốc luộc thời nay!

He he. Thôi! Gà cùng một mẹ!
Cùng công dân thi quốc! Chúng mình!
Ngàn năm thơ thần như cỏ rác,
Người tài họ làm việc đao binh!

NGÃU TÁC

[Nhân mua được một cuốn sách cũ...]

Anh tặng sách. Sách gói đầu giường!
Em nhận để anh được vui lòng.
Vì sao? Hẳn là anh thừa biết,
Anh em ta là những vai tuồng!

Biệt thự em chẵn êm nệm ấm!
Đồ nội thất! Bạc triệu tiền muôn.
Sách anh tặng. Ôi giờ! Giấy lộn,
Đề đầu cũng nhem nhuốc nhà em.

Em đã ném nó vô thùng rác!
Tự lúc nào? Quên! Cũng đã quên.
Em nhớ. Vai diễn anh đã hết,
Sách tặng nhưng nhăng. Chuyện cũ mèm.

Thùng rác nhà em...là nguồn sống!
Của mấy người lượm, bán ve chai.
Hẳn thế. Sách anh nó phiêu dạt,
Tới hàng sách cũ. Nguyên hình hài.

Còn nguyên bút tích cùng chữ kí,
Mấy tay hiếu sự...lập tức đăng!
Hóa thành món cúng tê lê púc,
Thiên hạ nhào zô. Cười hở răng.

Thế cũng là vui. Đòi nó vậy!
Lên voi xuống chó. Nát cỏ cây.
Chuyện thiêng hóa phàm. Thôi. Chấp nhận.
Khói bay lên giờ hóa thành mây.

HOA CÚC*[Tùng cúc lưỡng khai tha nhật lệ... Thơ Đỗ Phủ]*

Bỗng dung sáng nay hoa cúc khóc,
 Thu, cuối mùa. Khô. Nắng. Heo may.
 Biếc xanh trời. Biếc xanh u uất,
 Hoàng hoa! Chẳng bao giờ thắm tươi.

Người xưa mỗi lần nhìn cúc nở,
 Se sắt lòng. Đào Tiềm chạnh nhớ.
 Thế sự buồn. Quy ẩn cùng hoa,
 Nở trái mùa. Tỏ bày tiết tháo.

Đã vắng rồi. Những người thừa trước,
 Hoàng hoa tửu! Nhật thêch. Hững hờ.
 Dưới trăng hỏi còn ai độc ẩm?
 Lệ đắng hòa cùng với rượu xưa.

Ta lặng nhìn hoa. Nở gầy guộc,
 Sắc vàng như héo đã trăm năm.
 Một khoảng trời xưa! Xa hun hút,
 Mai ngày...mai ngày...Rợn. Xa xăm.

Giật mình. Thảng thốt. Câu thơ cũ,
 Dòng lệ người xưa khóc hôm nay.
 Hoàng hoa! Vì sao người cứ nở?
 Trần gian. Trần gian. Chôn lưu đày.

SÁO NGŨ...

[Nhân đọc một bài thơ và nhớ đến một bài khác...]

Sao hỏi ấy chúng mình trẻ thế?
Hình như ngây thơ. Và hình như
Non và dại...Cả tin. Ngu ngốc
Đề bây giờ ân hận. Đề bây giờ...

Sáo ngữ bùa vây. Ngu ngơ mắc
Hứa hẹn bốc giời. Dễ dàng tin
Rồng cuốn rồng leo. Kiêu hãnh quá
Cùng bay bay. Điều giấy. Triền miên...

Bạn và tôi. Chúng ta. Tất cả
Tự chìm trong sáo ngữ sáo ngôn
Mê giọng yến oanh. Mê cánh bướm
Cả một thời ta sống bất thường.

Ta mê say những điên rồ thời đại!
Ta hòa theo những cuồng vọng mù lòa!
Ta hát theo, nghĩ theo...Theo mãi
Khóc cũng theo và theo tiếng cười xòa.

Hứa hẹn sông. Cùng nhau ngoảnh mặt
Lạc lối đi. Ta cùng không biết
Đàn ngựa thồ...Miếng da che mắt
Đi. Đi hoài. Đi mãi. U mê...

Quá nửa đời. Ô như đã hết!
Bạn và tôi và tất cả giạt mình
Sáo ngữ sáo ngôn. Như lá rụng
Cây chết khô. Hạt chẳng nảy mầm

Vạn dặm đường. Quay về chốn cũ
Đàn ngựa thồ gói mồi chân què
Đầu gục. Mắt mờ. Tâm trí loạn
Rùng mình chợt nhớ thiên ĐỜI THỪA.

Sao hồi ấy? Chúng mình sao không hiểu?
Nỗi buồn đau nhức buốt Tản Đà?
Ai người lớn? Dân hai năm triệu!
Không giạt mình. Ta chỉ là ta...

Lề thói cũ. Ta tin. Lề thói cũ
Sáo ngữ sáo ngôn vẽ tân kì
Bạn và tôi. Chúng ta. Mụ mị
Nước bọt ngôn từ. Dắt. Dắt đi...

ĐẠO THƠ!

Thửa còn nhỏ bao nhiêu trò phá quấy
Thầy cô chê. Cha mẹ la rầy
Số tôi đồ! May còn bà ngoại
Thế là còn được sống tuổi thơ ngây...

Tóc cháy nắng. Và da đen. Đen nhẻm
Bây đủ trò trận giá. Đáo. Khăng
Hái trộm quả. Chát. Chua. Cay...đủ vị
Đêm mộng mơ nhìn mãi bóng trăng

Tôi thơ trẻ. Ngoại tôi. Tôi đâu biết
Phận dân nghèo. Áo rách. Suốt đời
Lúa hợp tác chia phần không đến lượt
Bắt ốc mò cua. Sống lần hồi...

Tôi hồn nhiên. Hay cố mà không biết
Chợ đường xa. Giá buốt mùa đông
Văn chiêu hồn...Năm lòng tôi thuộc
Tình yêu thương hóa mây khói mông lung.

Tổ chim sẻ nâu tôi rình bắt
Hoang lạnh chùa. Tượng Phật đứng ngẩn ngơ
Âm u đèn. Cô đồng lén hát
Giọng trầm khe khẽ những đêm hè...

Cái năm ấy quê tôi bom Mĩ thả
Nhà tôi bay. Chùa vẫn cứ nguyên còn
Thánh và Phật cùng nhau chạy mất dép
Bà tôi đi bán trứng. Dạ não buồn...

Tôi đi lính. Về quê. Đường không nhớ
Cố hương xa. Vời vợi mù mây
Tha hương mãi...Trở về...Bao ngàn ngại
Lũ thứ bơ vơ. Trọn kiếp lưu đày

Huynh đệ xa dân. Rồi khuất bóng
Đường lên tiên cảnh. Có rộng không?
Mịt mù sương khói ai hay biết?
Nhấp nhô cỏ nắm giữa mênh mông...

Đêm thanh. Hương huệ trầm. Rờn rợn...
Giọng châu văn chừng khác. Xưa rồi
Người lên đồng hát y như ca sĩ
Khăn châu áo ngự đỏ son môi...

Chùa ngày ấy giờ nguy nga tráng lệ
Đàn sẻ nâu không làm tổ như xưa
Tượng cao to vẻ mừng vui hơn hờ
Hội lễ quanh năm. Mút mát mùa.

Dòng sông nhỏ đã lâu không bồi nữa
Bến đò xưa mất hút giữa dòng trôi
Nỗi niềm tuổi thơ. Bay xa mãi
Tôi thầm gọi "đò ơi!"

÷÷÷÷

Hồi chưa nghỉ hưu, bài ĐÒ LÈN của Nguyễn Duy là một trong những bài trò của tôi thích nhất. Tôi bảo trò nếu ai có máu thơ ca thì cứ tập làm theo kiểu bắt chước các bậc tiền bối! Lí lẽ của tôi là: Cha ông ta chẳng đã dịch thơ China ra quốc âm. Cũng là...bắt chước cổ nhân đó thôi? Để từ đó mà làm thơ quốc âm/thơ Nôm.

Trò vui và bảo thế thì thầy thử phát. Xem sao.

Và tôi thử.

Thế đấy.

Dạy văn vui ghê.

TÂM SỰ

[Ghi lại lời ông bạn Nguyễn Tấn Dũng]

Bạn than đã vài đêm không ngủ,
 Những câu hỏi nhói buốt, đón đau
 Tự bao giờ? Lòng người khắc bạc?
 Trông bồn bệ. Hun hút đêm sâu!

Cả vạn người lên cơn cuồng mắng nhiếc,
 Giây phút lỡ lời hoa hậu mới đăng quang
 "Bồ đời" "khệnh khạng"...Giọng cha chú
 Giọng xó chợ đầu đường oang oang.

Công văn gửi thân nhân tử tội,
 Lòng trách ân không. Tuyệt đối không!
 Giọng quan quyền. Lạnh tanh. Sắc lém
 Hiện rõ ràng chữ kí không run.

Chỉ vậy thôi...Tưởng như nghẹt thở
 Tim thắt đau. Mắt mở. Mở trừng
 Đêm không ngủ. Ngày thêm phiền muộn
 Không còn nước mắt để rung rung...

Rót rượu. Cho say. Cho quên hết
 Tỉnh queo. Cốc nữa. Vẫn tỉnh queo
 Đêm trường dạ... Lặng ngòi. Và thấy
 Phận người như cỏ rác! Thật sao?

Đất nín khe và trời câm bặt,
 Cõi thế nhạt nhòa những hình nhân.
 Thức trắng vài đêm. Dạ u uất!
 Không mong gì bình minh sẽ lên!

XÂM THI

Lướt phây ta biết vô thiên lủng,
 Cõi nhân gian tất cả phơi bày.
 Tốt đẹp! Đương nhiên là không ít,
 Tầm mắt mở thêm. Mỗi mỗi ngày...

Lướt phây. Đương nhiên ta bắt gặp,
 Vô thiên lời chim chóc (•). Ghê thay.
 Hót vang muôn điệu. Thâm du đạo!
 Rủ ran giọng nịnh! Say đắm say ...

Ví dụ chan chan. Ai muốn biết,
 Hãy đọc còm địa chỉ đôi người.
 Đủ giọng yến oanh...Nhật. Nhật toẹt
 Cái giọng nâng bi. Giọng đái bôi...

Nào là "tuyệt vời", nào "sâu sắc",
 "Nhân văn" "viễn kiến" lẫn "tinh tường".
 Nào là "rất tuyệt" , nào "thức tỉnh",
 "Tán thành", "đồng ý" trộn "yêu thương"...

Thoạt đọc ta hơi hơi xúc động,
 Nhưng rồi chán ngấy. Nhảm và nhảm.
 Người mình dùng một từ "nịnh thói",
 Gọi đúng tên cái đám âm ương.

Cõi mạng mở. Công khai tất cả,
 Ngôn từ lộ rõ thói cùng thom.
 Giọng chim chóc nghe hoài. Nghệt thờ,
 Tiện tay. Ủn phát. Thấy là hơn.
 (•) Để dùng từ Nguyễn Duy.

MƯA ...

[Bước sang tháng Sáu giá chôn...]

Bước sang tháng Sáu mưa khủng khiếp!
 Sầm sập! Mù trời. Gió thét gào.
 Cuồn cuộn nước. Phổ ngập. Cây đổ,
 Lở núi. Xô đường. Kinh hãi sao!

Nắng khô khốc. Triều miên vài tháng,
 Tàn rạc người. Tàn rạc cỏ cây.
 Mong mưa! Hỡi trời! Nước xối xả!
 Nhân gian gánh thêm nỗi đọa đầy!

Mưa nắng việc Trời. Ai dám trách!
 Người xưa từng bảo...lỗi tại ta.
 Nhân gian bất nhân cùng thất đức,
 Tham – sân – si – đui – điếc – mù – lòa!

Trời giáng họa. Tháng Sáu buốt lạnh,
 Xối mưa! Bõ ghét giồng tham tàn.
 Cuồn trôi tàn hủy. Ra sông hết,
 Giương mắt mà trông. Giương mắt nhìn!

Mưa tuôn tháng Sáu! Trời trừng phạt,
 Hỡi nhân gian! Đã tỉnh? Vẫn mê?
 Bạo ngược. Bất công. Ác chòng ác,
 Tiếng oan dậy đất! Trời đã nghe!

Tháng Sáu mưa! Mưa như trút nước,
 Mặt đất ngâu. Tơi tả. Đất, bùn.
 Mưa! Mưa đi! Cuồn trôi. Trôi mãi,
 Cuồn phẳng sàu hận oán tủi hờn!

ĐẠI VŨ [PHẢN] HÀNH!

Người xưa ước. Ước trận mưa lớn,
Rửa sạch núi sông. Rửa sạch lâu.
Ta đã đợi. Đợi hoài đợi huy,
Cả một đời chẳng thấy mưa đâu....

Trời ngoảnh mặt. Trần gian ô tạp,
Mưa sao rửa rác ngập. Ngập đầy.
Mùi tử khí nghe chùng thêm mãi,
Mưa không rơi. Vĩnh viễn không rơi!

Ngọt ngọt. Mỗi ngày thêm ngọt ngọt,
Cõi trần ai. Khô khốc mỗi ngày.
Đất cỗi cằn. Nhân sinh tàn khốc,
Bặt chân trời. Không cánh chim bay.

"Sa hành đoản ca"(•). Ta bỗng nhớ,
Cát dài miên man bãi cát dài.
Đi không tới. Ngoảnh đầu. Trời tối,
Bốn phía trông không một bóng người.

Ta biết nếu mơ. Chỉ mơ hão,
Nhưng thôi. Một lần. Chỉ một thôi.
Lạy Trời phóng hỏa, giáng sấm sét,
Tận hủy trần gian. Đã quá rồi.

Đốt cháy tất tậ. Thiêu thiêu rụi,
Tro tàn Chim Phượng sẽ tái sinh.
Đất đai sẽ nhú mầm cây mới,
Chim lại ca vang mỗi bình minh.

Người tái sinh? Thôi đừng vội vã,
Câu trời nếu được. Nghĩ xem sao.
Khối óc người. Trời nên làm lại,
Bớt ranh ma quỷ quái tào lao...

(•) *Tác phẩm của Cao Bá Quát*

TRỞ VỀ CỐ THÊ LÀ LẦN CUỐI...

[Đọc và nghĩ vu vơ]

Trở về cố quốc thêm lần nữa
Chuyến đi tạm gọi chuyến dỗi già.
Sao thấy lòng ta như hồ hững,
Mênh mang trời biển vạn dặm xa.

Cố quốc một thời ta đã sống,
Bãi bể nương dâu lạnh buốt lòng.
Tấn kịch bi hài ta vai chính,
Kết cục buồn, vui. Chẳng chờ mong.

Ta cùng bè bạn bị ruồng bỏ,
Quê nhà phút chốc hóa bơ vơ.
Tha phương thôi cũng đành lê bước,
Cốt sao ta được chính là ta.

Chón dung thân thêm một lần bở ngỡ,
Khó gạt chát chông trái mấy phen.
Hai bàn tay trắng. Tưởng gục ngã,
Vào cõi hư vô vào lãng quên.

Ôn trời! Phúc lớn chưa khô cạn,
Chôn dung thân đất lạ thành quen.
Như cây bén rễ mầm xanh nhú,
Cành vươn, hoa trái...lúa đầu tiên.

Quê hương - nơi ta không thể chọn,
Bình địa ba đào phận cánh bèo.
Cỏ bông một nhánh bay trong bão,
Cánh chim lạc bay gió đổi chiều.

Nơi ấy giờ đã là cố quốc,
Xa vùi tưởng chừng đã lãng quên.
Trở lại, còn đôi ba tàn tích,
Ta một mình riêng một nỗi niềm.

NHỮNG VỤN VỠ THẮT NGÔN

[Nhân đọc những sẻ chia của Anh Nguyễn Minh Nữ trên trang nhà ảnh.]

Cố hương... Vội ta là định mệnh,
Như chim di trú vỗ cánh bay!
Ta về. Lòng dạ như chỉ rối
Càng gỡ càng thêm mọi nẻo buồn.

Đón chào ta. Những người xa lạ,
Sang trọng có thừa vắng yêu thương.
Cố hương. Trở về. Đây lần cuối,
Nơi chở che xương cốt song thân.

Nơi tiên tổ đã về cùng cát bụi,
Rời mai đây xa cách ngàn trùng!
Dặm cũ đặt chân. Buồn xa lạ,
Bãi biển nướng dâu hóa nhãn tiền.

Vườn cũ xa vời trong cõi nhớ,
Lần tìm không một dấu thân quen.
Hương dăng. Khói ngún. Cay cay mắt,
Ta thâm trò chuyện. Những hồn đau.

Giữa nơi cố thổ mà cô quạnh,
Sinh li phiêu tán những nơi đâu?
Cúi đầu. Từ biệt. Lòng trĩu nặng,
Mai một đời xa. Gió ngược chiều.

Vấn vương dù có. Không hỏi tiếc,
Ta như chim. Sải cánh phiêu diêu.
Giật mình ta nhớ thửa li biệt,
Không khóc. Không cả cuộc tiền đưa.

Đêm sâu hun hút. Trùng im tiếng,
Biển khơi gằm gào. Sóng thiên thu.
Rùng mình. Lạnh buốt thấu tim óc,
Nhớ câu "nhất khứ..." giọng bi trầm.

Ta đi. Quyết không ngoảnh đầu lại,
Nẻo xa mờ mịt. Ơi cố hương!
Không tự huyễn sinh nhằm thế kỉ,
Quê nhà đã hết chỗ dung thân.

Tấn kịch ba đào cùng khói lửa,
Trời đầy. Muôn sự đã rồi tung.
Nào ai có biết ta khi ấy,
Mang mang buồn. Chỉ vậy, vậy thôi.

Mắt hướng lên cao mong che chở,
Chúa lòng lành! Phật chẳng bỏ rơi!
Miền đất lạ. Cuối cùng cũng đến,
Biển khơi thăm thẳm ngoảnh lại nhìn.

Sau bao ngày. Lần đầu ta khóc,
Xót thương ai dưới lớp sóng chìm.
Đàn chim di trú. Đất lành đậu,
Trập trùng khổ ải! Kẻ làm chi.

Cơn bão cực tởng dài vô tận,
Ta chờ. Như cỏ dại xuân thì.
Năm tháng trôi. Không còn chậm nữa,
Đầu xanh thừa ấy đã điểm sương.

Những muện phiền. Đã vơi. Vơi mãi...
Rũ khỏi ta như rũ bụi đường.
Đất mới xanh cây hoa kết trái,
Con cháu ta cũng kịp lớn lên.

Trong veo ánh mắt. Ta không nở,
Kể những chuyện xưa những nỗi niềm.
Một chút cách ngăn ta vẫn biết,
Không sao. Ta học để sống chung.

Khô lụy nhắc làm chi. Thêm cực,
Tạ ơn Trời rộng lượng bao dung.
Trở về ư? Chúng ta là khách,
Bâng khuâng sống lại những ngày xưa...

Con cháu ta vô tư cười nói,
Gặp miền đất lạ! Mãi vui đùa...
Nào ai giữ mãi hờn oán cũ?
Gánh nặng trần gian. Quá đủ rồi.

Thôi cứ quên đi lòng thanh nhẹ,
"Ác lai ác báo...". Sẵn lưới trời.
Đàn chim di trú. Bay bay mãi,
Góc biển chân mây. Lại sẽ gần.

Đất dữ. Phía sau ta bỏ lại,
Cố hương sương khói dạ bâng khuâng.

NÀO ĐI!

[Ông là người tôi cũng quý trọng. Có con định cư ở châu Âu. Vừa có chuyến đi tây về. Nghe ông tâm sự. Ghi lại...]

*Thăm thì tiếng ai đang vẫy gọi
Ta đi cho kịp. Tiết xuân tàn!*

Bởi vì thua ấy tôi thơ dại
Nên đã tin theo...Tin quá chùng
Thế nhưng thua ấy bao người lớn
Sao cũng như tôi...suốt đời tin?

Và bây giờ. Cả bây giờ nữa
Nhân sinh đã trải bao biến thiên
Lớp lớp bao nhiêu người rất trẻ
Vẫn cứ tin theo. Vẫn cứ tin?

Ông nhà thơ lớn than bánh vẽ!
Một ông cũng lớn kêu bị lừa!
Một bà danh tiếng vang trời đất
Phần uất ghen ngào. Đã bị thua!

Cuối đời tìm cái tôi đã mất!
Con đường trở ngược trở trêu thay
Còn mất mất còn...nào ai biết
Trời xanh hờ hững đám mây bay.

Thôi thì dôi già làm một chuyến
Ta đi! Không than tiếc trở về
Có con đặt vé hãng bay ngoại
Nào đi. Một chuyến. Được mấy khi.

Ta tạm quên tin điều đã thuộc
Năm lòng ta mấy chục năm dòng
Mở mắt trông nhìn những khác lạ
Tây phương trước mắt ta vẫn mong

Tất cả đều không như ta nghĩ
Văn minh hơn hẳn xứ nhà ta
Phố xá xanh cây không bụi, rác
Bước chân thông thả những người già.

Ga tàu, bến xe...đâu cũng thấy
Không ồn ào, chen lấn, cãi nhau
Nhìn mặt người là đã đủ thấy
Chẳng bận tâm những chuyện không đâu.

Giật mình khi thấy trên tàu điện
Sách báo trên tay ai cũng cầm
Ngồi thu mình và đọc và đọc
Chợt nhớ cố hương...Mặt nóng bừng.

Rời ra công viên. Vào trường học
Thên thang. Xanh biếc. Nở muôn hoa
Vào thăm nghĩa trang nơi trầm mặc
Ánh tà dương chia mọi nẻo xa.

Những người ta gặp đều thân thiện
Nụ cười dường luôn sẵn trên môi
"Cảm ơn", "xin lỗi" nghe nhiều nhất
Giật mình. Ta thâm kêu trời ơi!

Ta đi! Như trẻ thơ mới lớn
Mắt mở to. Lòng để trống không
Bao mặc cảm tạm quên. Quên tất
Ta tự do vui tự ngắm nhìn...

Xứ người! Đâu có gì xa lạ
Như thửa nào ta đã từng tin
Thầy cô ta và cả ta nữa
Mặc định nguyên một khối vững bền...

Rằng chỉ ao nhà ta là mát
Rằng chỉ đồng ta cỏ thơm ngon
Rau muống luộc cùng là cà muối
Không có nơi nào bằng quê hương

Ta hiểu vì sao, người mấy triệu
 Chấp nhận tha hương...mấy hải hùng
 "Bất phục phản" một khi "nhất khứ"
 Vời trông cố quốc dạ mông lung.

Đêm dài ta một mình thao thức
 Cố hương. Ta đã lại trở về!
 Bỗng ngân vang một câu thơ cũ
 "Hiền thánh liêu nhiên tụng diệc si!"(*)

Ta tiếc. Bao năm dài. Uổng phí...
 Như ngựa cầm tù miếng da che
 Nhọc nhằn lê bước dặm đường cũ
 May. Chưa gục ngã cùng u mê.

Có chăng chỉ giận ta chậm lớn
 Thôi thì muộn vãn cứ hơn không.
 Ta đi. Dầu chỉ là một chuyến,
 Ta trải lòng. Đâu phải oán hờn.

÷÷÷÷

(*) *Thơ Phan Bội Châu.*

MÙA HẠ

[*Tặng Vũ Phạm*]

Thái Nguyên nắng hạ như đồ lửa
Trong veo trời không một gợn mây
Xanh ngắt ngắt thật là ngao ngán
Tàn rạc xác xơ cả cỏ cây...

Nghe nói sẽ còn nóng nóng nữa
Phượng hoa bầm đỏ ủ ê buồn
Gió ràn rạt thổi khô khô khốc
Hồ ao trơ cạn sục sục bùn...

Tháng năm mùa hạ rừng mình sợ
Bệnh viện oi ngọt ứ đầy người
Muốn khuy ngay cả người khỏe mạnh
Nóng! Nóng! Sao nóng thế trời ơi?

Mùa hạ tháng năm khô khát đất
Cơn mưa rào mãi tíu nơi nao
Thôi đành chờ chập chòn hi vọng
Đành chờ vậy thôi biết làm sao!

ÁM ẢNH

[Tự nhiên có ông bạn hỏi thúc viết kỉ niệm thời sinh viên... Ôi!]

Những ai đã sống thời bao cấp
 Hẳn sẽ nhớ. Sẽ nhớ suốt đời
 Nồi thềm cơm...một bát cơm trắng
 Cơm trắng! Giản đơn. Có thể thôi...

Cái năm tôi vừa tuổi mười bảy
 Xa nhà và trở thành sinh viên
 Bốn năm tranh tre và nửa lá
 Teo tóp nhăn nheo thời hoa niên...

Cái đói lặn sâu ... thành nỗi nhớ!
 Lạ kì, rũ mãi vẫn hẳn sâu
 Sợ nhất mỗi khi ai nhắc lại
 Rùng mình. Quặn thắt. Giời ơi đau!

Ta nhớ ông bạn, đêm tỉnh giấc
 Lầu bầu như thể dở cơn mơ
 Ước gì có được cái bánh cuốn
 Bằng cuộn chăn này...ăn cho no

Lại nhớ mấy tháng toàn sấn lược
 Sấn củ to bằng bắp đùi non
 Nhão và xơ và hăng và đắng
 Cắm mặt ăn...và đọc "Sống mòn"

Còn nhớ triền miên khoai lang luộc
Khoai hà, cay. Cay như ăn ớt
Tắc cô, kinh hoàng. Những chiều đông
Gió ràn rạt thổi chân tay buốt

Thật bất ngờ được ăn bánh mì
Rất vàng và thơm nhưng khô cứng
Bánh không bột nở nổi kinh hoàng
Bánh khô trộn máu chảy chân răng...

Niềm mơ ước hình như lớn nhất
Cơm trắng canh rau có thể thôi
Nổi thèm cơm mang hình xứ sở!
Gặm trái tim ta đến trọn đời!

Đã gần nửa thế kỉ trôi qua,
Kể lại hẵn nhiều người bảo bịa
Không sao. Ta chẳng bắt ai tin
Ngay cả những ai cùng một lứa

Bạn hỏi thì ta viết lại thế
Không oán hận ai... Nhưng không quên
Chỉ treo lên trời một câu hỏi
Vì sao lại thế? Vẫn còn nguyên...

Vì sao lại thế? Tại giới ư?
Vì sao lại thế? Tại người ư?

XUÂN NHẬT CẢM TÁC (!)
(Tặng Nguyễn Phượng)

Mưa xuân ở Thái (Nguyễn) sao buồn thế! (*)
Cứ kéo dài ra đến mấy ngày.
Bốn phía mù mù và mịt mịt,
Mưa phơi phơi bay. Bẩn kinh người!

Lại còn nồm ẩm. Người cũng mốc,
Thân tâm bức bối cứ ứ đầy.
Lập xuân! Ôi chao là khó chịu,
Mỗi năm lại đến. Đứng dịp này!

Ông bạn ngao ngán. Như thờ hắt,
Người xứ Việt mình oải quá chùng.
Trời đất thế này thờ còn khó,
Nói gì ăn nhậu với làm tình...

Một ông bạn nữa đùa như thật,
Mùa xuân, sức sống ở đâu đâu.
Chứ người...thì chán ôi là chán!
Chẳng việc gì đến chón đến đầu!

Mưa xuân ! Sao mà thấy dễ ghét!
Cứ kéo dài mãi, thật vô duyên.
Oải quá chùng, xừ mình. Quá oải
Nhưng chưa đến mức hóa điên điên!

Thà rằng cứ nóng miền nhiệt đới,
Đề ta dễ trở thành người dung^(**)
Thà rằng cứ lạnh như Bắc cực,
Đề chui vào bao. Khoái quá chùng!^(***)

Mưa xuân ở Thái (Nguyên) sao buồn thế!
Chẳng biết làm gì! Ta viết thơ!
Phỏng theo Nguyễn Bính. Rồi chú thích!
Khỏi ăn đá gạch. Chớ có đùa!

(*) Nhại Nguyễn Bính tẹo!
(**) Nhại Camus tí!
(***) Nhại Sekhov tẹo!

NGÓ MẢ MỜI BÊN ĐƯỜNG

(Nhại THẨM MẢ CŨ BÊN ĐƯỜNG của Tản Đà)

Xa quê đã lâu về thăm nhà
Thật bất ngờ gặp một đám ma
To đùng to đoàng. Rầm rầm rộ
Xe, xe toàn những xe là xe

Có hẳn một xe chở quan tài
Quan tài được đặt trên bệ pháo
Nhòm thấy kì kì có vẻ oai
Gây tò mò cho những ai ai

Có hẳn một xe chở vòng hoa
Lá xanh thời thật hoa thời giả
Đỏ xanh xanh đỏ vàng có cả
Nhiều hoa như thế thật rôm rả

Có hẳn một xe chở các thầy
Đầu trục áo vàng rực góc trời
Tiếng niệm nhê nha thu âm sấm
Nghe nhìn thì thấy hơi buồn cười

Đám tang làm thật nhanh và gọn
Rất là chuyên nghiệp và vui vui
Cây trồng hoa cỏ đều chẵn chặn
Đường đi lối lại đẹp tuyệt vời

Tò mò khách ghé vào ngó mã
Một khu to rộng ôi trời ôi
Cổng vào uy nghi to uyển uyển
Tường bao cao ngất sánh ngang trời

Ô kia chợ vợ là cái mã
Làm to đến mấy vẫn bơ vợ
Một mình một cõi đất và cỏ
Trên mã gán hình nhìn trơ trơ

Thì ra một ông rất là quen
Cái mặt vu vợ báo và phim
Nhưng mình nhớ mãi...mà không nhớ
Công trạng của ông lúc sinh tiền

Ngó mả xong rồi đi một vòng
 Thăm mĩ thời nay thật nhớ nhăng
 Trộn trạo tây tàu cùng ả rập
 Phụ thêm tí gạch tí đá ong

Thợ hồ thời nay làm rất nhanh
 Nhưng mà ầu tả và...đành hanh
 Đảm bảo là rất chi quấy quá
 Dăm ba năm nữa hẳn tanh banh

Tanh banh khi ấy buồn lắm nhi?
 Dân mình vẫn quen ra đồng ỉa
 Người qua kẻ lại tấp vào...tè
 Chắc chắn thế rồi.... Cười he he

Chiều thăm mả mới thấy lưng bụng
 Chết thì ai cũng phải một lần
 Văn tế choang choang lời sáo rỗng
 Khóc mướn thương vay âm bà lẳng

Nắng chiều chiếu rọi vào mả mới
 Hình như vương vất mấy sợi khói
 Cái mắt trong ảnh buồn thiu thiu
 Cái môi chề bề buồn rười rượi. /.

Viết khi nằm Viện.

CHỢT NHỚ KỊCH "HOÀNG ĐẾ BĂNG HÀ" CỦA S.BECKET

Thế là lời nguyên đã ứng nghiệm
Tin vĩa hè hoàng đế băng hà
Chúng dân khóc rồi cường sảng sặc
Kết cục cũng chỉ là thầy ma.

Thầy bói mù chắc như gạch nói
Tiết lập xuân mưa đá kinh hoàng
Kinh đô được một phen tan nát
Ngàn dân chết thảm! Dậy tiếng oan.

Mụ đồng già mặt dơi khô quắt
Nhếch miệng cười cất tiếng giá băng
Ngày quốc lễ nóng như địa ngục
Bắc phương xối xả. Mưa. Mưa giăng...

Gã thầy tu, như tiền mặt lạnh
Giọng kim châm. Nghe buốt đỉnh đầu
Mùa phục sinh cháy rừng rùng cháy
Điêm gở đã báo. Báo từ lâu.

Tẻ tướng mắt láo liêng trắng dã
Hoàng đế toi! Ta cũng toi thôi!
Thân ta giò như rơm như rác
Ôi! Cung đình lửa cháy dầu sôi!

Đám đàn bà tam cung lục viện
Mặt tái xanh! Hết khóc lại cười
Ôi! Thảm cảnh. Ùa vào lính lác
Cuộc cuồng hoan cung nữ đồ chơi.

Hoàng đế băng hà! Ừ thì chết
Hữu sanh hữu tử! Luật của Trời!
Nhưng hoàng đế chết thì phải khác
Khóc - cười là cú phải toi bời!

Khóc dậy đất! Trầm bi thống thiết
Tự nguyện chết theo vạn vạn dân!
Cười vang trời! Hoan hỉ khinh khoái
Rượu vang bia cỏ chảy chảy tràn!

Trời ơi! Bec - ket! Sao ghê gớm!
Tấn trò hí lộng, ông dựng lên
Dựng một lần! Gương soi soi mãi
Hoàng đế băng hà!
Hét như điên!

Hét! Y hệt trúng số độc đắc
Rộn ràng như thể Cup nâng cao
Của đội thắng sau trận chung kết
Chết!
Chết!
Chết!
Wao!
Wao!
Wao!
Wao!

BỨC THÔNGIỆP CỦA HOÀNG ĐẾ

[Để nhớ F.Kafka và tác phẩm cực hạn của ông]

Những năm cuối đời của Hoàng đế
Toàn tâm toàn ý viết chúc thư
Đắn đo, cân nhắc chữ, từng chữ
Giao cận thần cất, giữ khư khư.

Và dặn rằng chỉ khi ta chết
Chúc thư chính thức được mở ra
Và gửi toàn dân. Loan loan khắp
Đến mọi thần dân đến mọi nhà!

Ngày Hoàng đế già từ cõi thế
Triều đình ban lệnh ngay và luôn
Giao kị mã khôi ngô tuấn tú
Cưỡi ngựa ô! Lên đường! Lên đường!

Gã kị mã đẹp trai. Cực phẩm!
Ngực nở bụng thon mắt sáng ngời
Tóc bông bênh và râu quai nón
Và răng chắc c...bên! Trời ơi!

Ôi Hoàng cung dọc ngang dinh thự
Vô vàn cung nữ tựa tiên sa
Đã bao năm lãnh cung héo hắt
Chấm mút chi cái lão vua già!

Hoàng đế chết! Tam cung lục viện!
Chim sỏ lông, bướm bay bay bay
Chặn kị mã! Một phen. Cho sừng...
Cho bồ hòn! Ngậy ngát! Ngát ngậy.

Và thế là loanh quanh kị mã
Tận tường ngày đêm lộ trời cho
Ngực nở. Bụng thon. Ôi cực phẩm
Tam cung lục viện cuộc mây mưa!

Ngày dài nói đêm thâu mả miết
Cuộc truy hoan xác thịt tung bùng
Tay kị mã đã quên. Quên hết
Chúc thư vẫn luẩn quẩn hoàng cung.

Sau ba tháng kị mã toi mạng
Chết trong sung sướng! Bỏ một đời
Ngồi ngai vàng hay ngồi lưng ngựa
Huê cả làng. Cũng vậy. Vậy thôi!

Trăm năm sau nhân khi dọn dẹp
Và tân trang lục viện tam cung
Và tìm thấy chúc thư hoàng đế
Và mở ra! Sừng sốt vô cùng.

Chỉ nhõn một hình không có chữ!
Hình gì? Bạn thử đoán xem nào?
He he! Đừng có mà...dễ tính
Đừng mơ! Đừng có mà chiêm bao!

He he! Chuyện này thì ta biết
Chúc thư vẽ nhõn một cái hình
Cái ling ga/dương vật đang cương. Cương cứng
Và phun trào vụn vụn tinh binh!

BẠT

Nguyễn Tấn Dũng

ĐÊM ĐẶNG DUNG ĐỌC THƠ ĐẶNG TIẾN

Kon Tum, đêm 21 tháng 6, năm Giáp Thìn, nhằm ngày 26 tháng 7, năm 2024, Tây lịch, đang miên man với nỗi *Thuật hoài* của Đặng Dung, *Bao đêm mài kiếm dưới trăng tà* thì nhận được tập *Cổ phong* của thầy giáo Đặng Tiến - Thái Nguyên gửi sang, bèn nhòm dậ, vừa bật máy tính vừa ngâm: thời nay đã là thời Sao Hoả, Sao Kim, sao thầy còn ôm mối *Cổ phong* mà làm gì, chẳng thầy ý định rút đất xuyên không chẳng?

Nghĩ thì nghĩ vậy nhưng cái thú thích đọc nó bắt tò mò phải đọc. Và đọc 66 thi phẩm, 135 trang bản mềm, thấy hiện lên suốt khắp thi tập là một giọng chính: giọng u trầm, thống thiết, miên viễn và cổ kính, dù thi thoảng ta có thể sẽ bắt gặp đây đó điệu giễu nhại tân thời. Song le, dầu cột nhà thối đời nhiều sự thì cũng chỉ để diễn tả cái tâm lòng thương nỗi *Bạc quốc* của thi nhân mà thôi.

Thế vậy, đừng hỏi vì sao, hiện lên trong cả thi tập có hai trạng huống suy tưởng khác nhau?

Một, trở về với tự nhiên như cỏ:

*Chơi với cỏ! Bình an cùng cỏ
 Muôn muôn nơi ta gặp bạn hiền
 Thuở thiếu thời. Bình yên trở lại
 Rồi mai này! Một giấc trường miên
 (Thôi thì chơi với cỏ)*

Một, lại khắc khoải chốn lưu đày:

*Giật mình. Thảng thốt. Câu thơ cũ,
 Dòng lệ người xưa khóc hôm nay.
 Hoàng hoa! Vì sao người cứ nở?
 Trần gian. Trần gian. Chốn lưu đày.
 (Hoa cúc)*

Cả hai trạng huống ấy, thấy đều thông nhất trong một suy niệm của thi nhân về cõi mình- cõi đời:
*Ung dung nói những điều ta thích
 Giương mắt! Cười vang! Cuộc bể dâu!
 (Ngày xuân dạy mình)*

Nếu *Tân hình thức* bắt đầu từ suy cảm ngôn ngữ không điểm dừng mà ra thì *Cổ phong* được khởi nguyên từ xúc cảm ôm áp của người thơ mà tìm về vậy:

*Có nhân người cũ là ai vậy?
 Có thể chính ta ngày thiếu thời
 Ngượng ngùng được mặc tấm áo mới
 Cứ muốn chạy sang hàng xóm chơi.
 (Khai bút)*

Hay như:

*Thời mạt! Thôi cũng đành nuốt hận!
Nghêu ngao ngâm khúc oán ca này
Nước mắt! Tắm thân ta mang nhục
Muôn dân tan tác tựa tro bay
(Nhớ Đặng Dung)*

Hoặc là:

*Đám nghệ sỹ văn nhân, một duộc
Suốt một đời chỉ diễn! Ghê thay
(Bi ca)
Điều trá ngôn từ giọng loè bịp
Đám ăn theo tán thổi bốc thơm
(Cao nguyên đá)*

Cho nên đọc thơ Đặng Tiến, ta cơ hồ nghe máu cuộc xa xăm uất nghẹn gọi hồn:

*Hoàng hôn buông. Xám màu phủ khắp
Rụng ơi! Thôi cũng lẽ thường
Cũng đành vậy! Cũng đành là vậy
Giọng trầm. Ngâm. Khúc lụy ba sinh...
(Giọng trầm)*

Cổ phong thì đã rất cũ. Cũ lắm. Cũ như người Việt ta *ăn cơm* vo xưa nay. Thế nhưng qua kỹ thuật biểu ngôn của Đặng Tiến, nó trở nên rất khác. Rất mới. Cái mới ấy không phải ở chỗ chọn thi liệu, thi đề... mà đặc biệt nhất là cách thức ngắt câu, ngắt dòng bất ngờ, đột ngột, chẳng giống ai, xuất hiện rất nhiều trong các thi phẩm. Đó chính là chân dung

ngôn ngữ thơ Đặng Tiến, tỉ như đoạn này, mỗi dấu chấm cứ như lưỡi dao sắc nhọn cắt vào tác dạ. Ta giã lên, buốt nhói:

Cuối thu. Suong lạnh. Đêm tịch lặng

Trùng dạ. Nhìn bóng đổ trên tường

Chìm đi. Chìm đi. Từng kí ức

Dâu bể bao lần. Mấy tang thương.

(Hoàng hôn)

Thơ hay không kể ở chỗ chọn thể loại biểu đạt mà là biết chọn cách biểu đạt sao cho chuyên tải được hình bóng cõi đời đến với cõi người cho tha nhân bùng ngộ trong chón ta bà. Thơ Đặng Tiến đã thuộc về cảnh giới ấy!

Đêm đọc thơ Đặng Tiến, cứ ám ảnh hoài về nóm ruột quê hương, không dứt:

Đất nước quê hương buồn nấu ruột

Nhà thơ ở đâu? Nhà thơ ơi?!

(Thơ Tét)

Nỗi ám ảnh này. Thời nay. Xin tạ ơn đời, có lẽ chỉ còn trong thơ tập *Cổ Phong* này mà thôi.

Nguyễn Tấn Dũng

(GV Ngữ văn, Kon Tum)

CÔ PHONG, tập thơ của ĐẶNG TIẾN (Thái Nguyên), là tác phẩm thứ 84 trong Tủ Sách Điện Tử T.Vấn & Bạn Hữu. Bản điện tử được phát hành miễn phí trên hệ thống toàn cầu của trang mạng văn học:

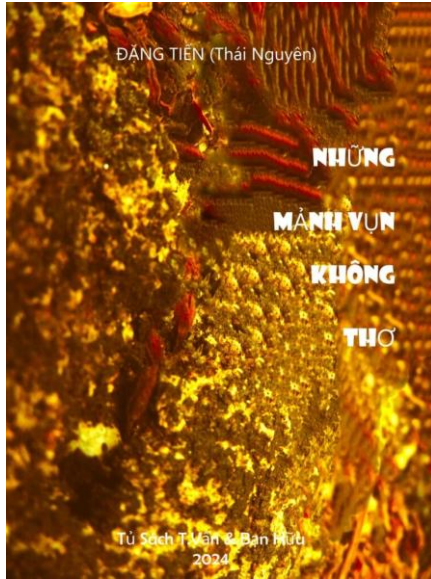
T.Vấn & Bạn Hữu
(T-Van.Net).

*Bản Quyền thuộc về Tác giả
và Tủ Sách T.Vấn & Bạn Hữu*

*Các Tác Phẩm của ĐẶNG TIỀN (Thái Nguyên)
phát hành trong Tủ Sách Điện Tử T.Vấn & Bạn Hữu*

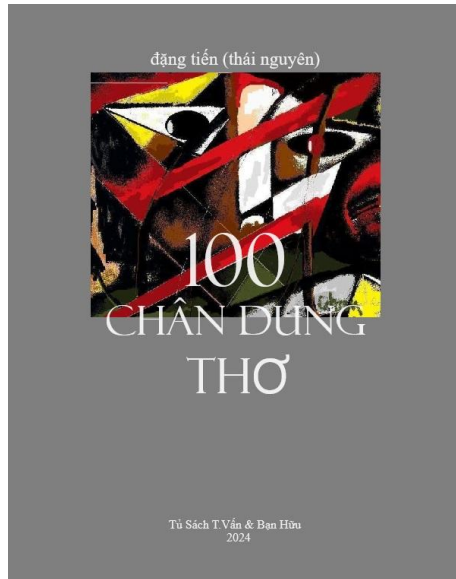
NHỮNG MẢNH Vụn KHÔNG THƠ

Chúng ta đọc những MẢNH Vụn để cảm thông, để cùng trần trở với tác giả. Vì những gì anh thấy, nghe, biết, sống cũng là những gì chúng ta thấy, nghe, biết, sống.

100

CHÂN DUNG THƠ

*Có một nỗi sâu muộn trong chất giọng hài hước, một
tổn thương giữa những lời mô tả khách quan, hoài
vọng sâu xa của một trí thức nặng lòng với thời thế,
trong những bài thơ này.*

